

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség ★ Kiadóhivatal ★ Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évtolyam 210. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Szombat, 1928 szeptember hó 15

A félhivatalos bejelenti, hogy a kölcsön kudarc esetén lemond a kormány

Bratianu Vintila birtokán nagyjelentőségű tanácskozások lesznek

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A liberális kormány francia nyelvű félhivatalosa, az Indépendance Roumaine ma megjelent számában végre egy hivatalos jelentést hoz nyilvánosságra, amely bejelenti, hogy

amennyiben a kölcsön ősszel sem sikerül, a kormány beadja lemondását,

Bukarestbe érkezett táviratok szerint Bra-

tianu Vintila két ízben folytatott hosszas tárgyalást Titulescuval San-Remóban.

A miniszterelnököt holnapra várják vissza Romániába, de nem megy Bukarestbe, hanem egyelőre Mihaestiben levő birtokán száll meg. Itt fogják megtartani a miniszterek és a liberális vezérek az első haditanácsot, amelyen tisztázni igyekeznek a liberális párt helyzetét és az esetleges lemondás kérdését.

Anglia nem támogathatja Franciaország zsarolási kísérleteit

Cushendun lord az angol sajtó szerint sikeresen közvetít, Németországban azonban nem enyhül a feszültség Briand beszéde miatt

Apponyi feltűnést keltő beszéde a leszerelési főbizottság ülésén

Genf. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Briand brutális Németország-ellenes beszéde miatt kitört feszültség tovább tart a népszövetség ülésén, bár Anglia mindent elkövet, hogy békülékeny hangulattal oszlassa el a mindkét oldalon heves formában jelentkező ellenérzést.

Tegnap Cushendun angol delegátus a leszereléssel kapcsolatosan már a közvetítés szelémében beszélt.

Anglia nem támogathatja a francia zsarolási kísérleteket!

A Daily Cronicle írja: Cushendunnak békés hangon sikerült legalább látszólagos egyetértést teremtenie Briand és Müller Franken között. Bizonyos azonban az is, hogy Anglia semmi esetre sem vesz részt Franciaország további zsarolási kísérleteiben. Angliának semmi oka sincs arra, hogy továbbra is megszálló csapatokat tartson Németországban. A legutóbbi német választások elég fényes tanúbizonyságot adtak annak, hogy Németországban csakugyan a békés irányzat került felül. Ha Franciaország az angol barátság és jóakarai légkörét arra akarja kihasználni,

hogy újból megzsarolja pénzügyileg Németországot, úgy nemcsak a németekkel, hanem az angolokkal is szemben találja magát.

Az angol sajtó erőteljes állásfoglalásának megvolt az eredménye. A Daily Telegraph jelentése szerint tegnap a locarnó-hatalmak Cushendunnal érdemleges tárgyalásokat folytattak le a Rajna-kiürítés kérdésében. A meg egyezés már kilátásban is van. Briand alkalmat keresett arra, hogy kimagyarázza tegnapelőtti sértő beszédét és kiküszöbölte azokat az okokat, amelyek a németeknél joggal kelthettek visszatetszést.

Müller Franken is beszélt Briand után. Hivatkozott Németország erkölcsi jogára, a mely szerint Németország kérheti és kérhetette is a Rajna-vidék időelőtti kiürítését.

A német sajtó azonban erőteljes fellépést követel.

A német sajtó elkecseregett hangján a legutóbbi jelentések sem változtattak. A vihar, amit Briand tapintatlan beszéde kiváltott, nem akar elűlni. A jobboldali sajtó a német külpolitika alapvető megváltoztatását követeli, míg a kormányhoz közelálló lapok enyhíteni akarják a hangulatot.

Apponyi felszólalt a leszerelési bizottság ülésén

A Rajna-kérdés problémájával párhuzamosan természetesen tovább folynak a népszövetségi ülésezések. A leszerelési főbizottság tegnap délutáni ülésén Apponyi magyar delegátus szólalt fel és tartott nagy feltűnést kiváltó beszédet.

Megállapította Apponyi, hogy a leszerelés kérdése annyira lassan halad előre, hogy a népszövetségnek ebben az irányban kifejtett munkássága helybentaposásnak nevezhető. Hosszu évek óta fokozottan nő az elkecseregetés bizonyos államokban. Magyarország körül három ezer és ötszáz ezer szurony áll. Ez a helyzet megalázó és türehetetlen.

— Még egyszer hangsúlyozom, — mondotta, — türehetetlen! Én a magam személyében nem akarok pesszimista lenni, de meg kell állapítanom, hogy a leszerelési bizottság maga is pesszimiztikusan nyilatkozott. Nyugaton sikerült a macdonaldi szerződés helyett ugynevezett regionális szerződésekkel eredményt elérni, keleten azonban sikertelen maradt minden ezirányú kísérlet. Mindenkép-

pen sajnálatos tény, hogy Magyarországot nem hívták meg az előzetes tárgyalásokra, holott ez célszerű lett volna sok kérdés megoldásának megkönnyítésére. A Magyarország és szomszédai között létrejött, vagy létrejövő szerződésekben nem a jogi forma a legfontosabb, hanem bizonyos előzetes kérdések rendezése. A problémát nem ott fogták meg Genfben, ahol kellett volna. Mindazonáltal a magyar kormány hozzájárult a világbékehez, amikor aláírták Genfben a nemzetközi döntőbíráskodás statutumainak 36-ik cikkét, az ugynevezett fakultatív záradékot. Fenntartásai sem voltak ekkor Magyarországnak, mindössze annyi, hogy a viszonyosságot kikötötte. Ha a szomszédok ugyanezt megteszik, akkor megvalósulnak azok az előfeltételek, amelyek alapján Magyarország hozzájárulhat bizonyos szerződéstípusokhoz.

Apponyi felszólalását feszült figyelemmel hallgatták végig a delegátusok. Különösen mély benyomást keltett a fakultatív záradék aláírásáról szóló bejelentése. Választ a kisan-

tant részéről először Benes adott Apponyi beszédére. Kijelentette, hogy az államok közötti nehézségek eltüntetésére a leghelyesebb lenne megkezdni a közvetlen tárgyalásokat a népszövetség szellemében. A kérdéshez még Politis görög, Simons német és Sate japán delegátus szólott hozzá.

A francia delegátus vitája.

Az apróbb hozzászólások után Guerrere francia delegátus állott fel s röviden kijelentette, hogy a leszerelésre vonatkozó kötelezettség a népszövetség egyezményokmányának nyolcadik paragrafusában szerepel.

Apponyi nyomban válaszolt:

— Ez a kötelezettség nemcsak az egyezményokmányban, hanem a békeszerződésekben is szerepel. Magyarország sohasem írta volna alá a békeszerződést, bármilyen lerongyolódott és kétségbeesztő állapotban volt is, ha a békeszerződés kifejezetten ki nem mondja, hogy a legyőzöttek leszerelése csak előjátéka az általános leszerelésnek.

Erre Paul Boncour állott fel és kapcsolatba hozva a leszerelés kérdését a biztonság problémájával, kijelentette, hogy a leszerelés halad olyan mértékben előre, mint a biztonság kérdése. Lord Cushendun összefoglalta azután az angol delegáció állásfoglalását és beismerte, hogy a leszerelés lassu előrehaladása alkalmas volt a közvélemény csaldására, a kihívására. A nemzeteknek különböző érdekeik vannak, amelyeknek leghelyesebbi összeegyeztetése, — mint az angol-francia példa mutatja, — ha az államok külön-külön állapodnak meg egymásközt egymással. (Mire való akkor a népszövetség?) Cushendun hangoztatta, hogy Anglia már nagymértékben leszerelt s örömmel kell megállapítania, hogy a kultúrnépek már mind elítélik a háborút.

Amint látszik, Cushendun ebben az ügyben nem közvetített olyan szellemesen és megnyugtatóan, mint a német-francia kérdésben.

A gazdasági bizottság ülése.

A gazdasági főbizottság ülésén Loucheur részletes jelentést tett az eddigi munkásságról. Kiemelte, hogy a népszövetség kezdetben nagyban elősegítette az egyes nemzetek pénzügyi talpraállítását s így csak a legutóbbi időben foglalkozhatott gazdaság-történelmi munkássággal. A bizottság foglalkozott a termelés és fogyasztás problémáival és a vámtarifák leszállításának kérdésével.

A jelentést követő vita folyamán Holding holland delegátus hangsúlyozta, hogy a gazdasági leszerelést az államok csak jelentéktelen mértékben valósították meg. Ezért a kérdést liberálisan kezelő államok rövidesen új tarifaemeléshez kénytelenek folyamodni. Langenhove belga delegátus sürgette, hogy a kormányok mielőbb ratifikálják a gazdasági egyezményeket.

Nemzetközi szellemi együttműködés!

A hatodik főbizottság délelőtti ülésén Vészi József magyar delegátus szólalt fel Felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy az utódállamok rendszabályokkal élnek, amelyek megakadályozzák a nemzetközi szellemi együttműködés kiépítését. Az utódállamok nem engedik be területeikre a magyar szépirodalmi tudományos és technikai könyveket és folyóiratokat. Javaslatot terjesztett elő, amelyben kívánta, hogy a fenti rendszabályokat függeszték fel s vessenek véget a kulturális zárhattnak.

A cseh delegátus elvben hozzájárult az indítványhoz és ahhoz, hogy a javaslatot ittassák be a közgyűlés elé terjesztendő jelentésbe. Kénytelen azonban kijelenteni, hogy bizonyos fenntartásokkal él. A bizottság elhatározta, hogy az indítvány fölötti vitát az általános vita végére halasztja.

Gaetan a hadbírótság előtt

Most még csak katonai mulasztásáért kell felelnie

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Gaetannak, a kalapácsos selyemfiúnak a Leonida asszony ellen elkövetett merényletén kívül még katonakötelezettségével összefüggő bűnei is vannak, amelyeknek tárgyalása ma kezdődött meg a bukaresti második hadtest hadbírótsága előtt.

Az eljárást még 1919-ben indították meg ellene, azért, mert 1916-ban, Romániának a

háborúba lépése idején elfelejtett bevonulni. Bűne az is a vádirat szerint, hogy állandóan fegyvert viselt engedély nélkül és az is, hogy az okkupáció alatt kémkedéssel foglalkozott. A tárgyalásra beidézték mindazokat, a könyvüverü hölgyecskéket is, akikkel Gaetan barátságot tartott fenn.

Ítélet holnapra várható.

A horvát parasztpárt sorsdöntő nagygyűlésre készül

Genf. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Hogy a szerb-horvát viszony mennyire feszült és mennyire robbanásokkal fenyeget, arra mi sem jellemzőbb, minthogy Perner horvát képviselő, a horvát parasztpárt egyik legjelentékenyebb tagja, levelet intézett a népszövetséghez, melyben bejelenti, hogy a jugoszláv delegációnak

nincsen joga a horvát nemzet nevében beszélni.

Miután ez a levél minden kétséget kizárólag a horvát parasztpárt megbízásából íródott meg, Perner tiltakozása egyet jelent azal, hogy a horvátság a maga részéről minden közjogi kapcsolatot megszakított Belgráddal.

A történelmi jelentőségű levélén kívül egyéb készülő események is bizonyítják, hogy

Horvátország döntésre akarja vinni a krízist.

Zágrábi jelentések szerint a horvát parasztpárt a jövő hónap elején a Zágráb melletti Susák helyiségben óriási aranyu parasztyűlést akar egybehívni, melyen a pártszövetség valamennyi tagja részt fog venni.

A rendezők félmillió földmives részvételre számítanak.

a gyűlés arányai tehát jóval felülmúlják a gyulafehérvári gyűlést is. Amennyiben a kormány a gyűlést betiltaná, a parasztpárt más helyen rendezi meg az összejövetelt.

NEMZETEK ÚJJILENYOMATA A HOMOKBAN

A haldokló nyár az Északitengeren

Norderney. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A norderney-i strandon ácsorgó száz és száz fűzfakosár egyikeben ülök és sem fűzfakosár, sem krokival, sem az obligát nyaralási beszámolóval nem akarom felfedezni az Északi tengernek ezt a legdivatosabb kis szigetét, ahol még teljes a mozgás, bár láthatóan haldoklik a nyár.

Csak felkattantam a Kodakot és megpróbálom visszavetíteni a képeket, amint elkavarognak előttem, míg a cigaretta leég az ujjaim között, a pihenésnek abban a teljes gondolatlanságában, amit valaki egyszer így jellemzett: elálmosodni egy napon...

Hosszu, hosszú strand.

A skálaszerűen nedves-nedvesebb fővény mélyen, majdnem egy kilométerre nyúlik be a vízbe, a tenger viszont csak kis darabon sekély, a forgalom tehát roppant összetörölődik. Végsővéig, amerre csak ellátunk: tömör, színes emberszegély keretezi a partot; a víz itt sűrű és medréből kiszorított a sok lábtól, combtól, háttól, olyan, mint a vasárnapi raguleves: sok hus, kevés lé.

Senki se írta meg még a strandfürdő filozófiáját, — néprajzi szempontból.

Egy ilyen meztelenre vezeközött hely, ahol a tömegek úgy kifutják igazi formájukat, mint sehol másutt, mindent elárul, ami a földet és népet karakterizálja. Itt kicsiben és szűrtve, kivonatban és Ersatzban megtalálhatjuk a nemzet egész újjilenyomatát, — nemcsak a kezéről.

Ha bekötnék a szememet s egy repülőgépet itt pötyvanna le: gondolhatnám-e, hogy például Deauville-ban vagyok? Vagy Biarritzban vagy Cannes-ban? Ostende, Scheweningen már inkább rokonlelkek. De azért ez az egész víz és plázs, ez az egész élet és élénkség, föld, ég, tenger, homok, amint itt áll és él és egybeolvad: nem lehet más, mint német, tipikusan német, akárcsak Heringsdorf, vagy Swinemünde, vagy Zoppot, Travemündétől Heiligendamig az egész Balti tenger, mint egyetlen német fürdő.

Francia reminiscenciák szállnak fel emlékezetemben: napkeletei sátrakat hazudó strand napernyők, aranypáncél- és strasszal teleszórt fürdőruhák, flirtek, víz-girlök és homokdémonok, gumikrokodilok, hinták, lufballonok az égből hullámréteken, rádió a parton és selyemtrikós párok, akik bokáig érő vízben járkálnak körbe-körbe az apéritif-dance-ot.

És, ó, Lidó, lidói aranyhomok... A napfény és a pyjamák országa!

Mindebből itt mutatoba sincs semmi. Ellenben van...

Norderney-i girlök

Van minden lépésre egy-egy kávéház, cukrászda, söröző s egy Giftbude. — Méregbódé — nevezetű főhely.

Méregbódé! Micsoda abszintek, zöld-sárga csillogásu, gyilkos alkoholok rémlenek fel a képzeletünkben, legalább is sűrű, spanyol bo-

rok, pálinkák, likőrök... evvel szemben...

Evvel szemben a Giftbude specialistái a tejtermékek: fahéjjal beszórt aludttej, joghurt, tejszínhab; utóbbi óriási esernyőtartókban áll a pultok mögött s egész hegyeket csapnak rá belőle mindenre: tortára, gyümölcsre, kalácsra, különösen az Apfelkuchenre, ami nélkül, — mondta épp ma Frau Sturbeck — nem is lenne érdemes élni!

Keresett cikk még a mérgek közül az u. n. Ohnmacht-Häppchen: ájulássaleni falatka.

Ez a „falatka” kéttenyérvényi vajaskenyér, mindenféle wursttal, tojással, heringgel; aki lenyeli, csakugyan nem ájduhat el, — legalább is az éhségtől nem.

Kint, a helyiség előtt, az aranyifjúság.

Nézem ezeket az időtlenül vig, nyersen fesztelen sereget: ezek volnának a Hildák és Paulók... a wedekindi romantika hősei, külön kapukulestől, a pajtásházasságig, revolvérig és börtönig? Ezek a tenyeres-talpas, vagy nagycsontu, szögletes süldőlányok, ezek az éppen nem Herkulesekre, vagy Adonisokra emlékeztető, szemüveges, hókafejú ifjak, akik közül talán a fele se tauglich!

Nézem őket s erőlködöm felfedezni rajtuk valami nyomát annak a stramm és katonás sportszellemnak, amely a pacifista Németországban szinte a régi militarizmust pótolja. — Modern higiénia... Mensendieck... Licht, Luft, Sonne!... Testkultúra, klasszikus meztelenség!... ezt és ehhez hasonló szölamokat vágnak neki az embernek az összes revük, újságok; a telefonközpontban a kisasszonyoknak a munkaidőt megszakítva, tíz percig tornászniok kell, szakszerű felügyelet alatt... s a statisztika meg is állapította, hogy a reform óta a hölgyek munkaképessége 15 és fél százalékkal emelkedett.

Ebben a hivatalos izom- és esztétikamániában nem azt gondolhatnók, hogy az új generáció Frau Berolina helyett inkább a Ziefeld-görök felé hajlik? De Wotan tudja, miért, miért nem: az orientáció még mindig késik. Ezek a lábak és térdek ezek a karok és rendek... különben, hagyjuk a részleteket!

Ezek a részletek igazán senkit se érdekelhetnek.

Figurák a parton

Közvetlen mellettem energikus szuszogás. Milyen nap is van? Mindjárt megnézem. Barna, — tehát csütörtök

Ez a rejtélyes barna nem más, mint Fräulein Hilma bundája. Kettő is van neki, mert ő a strand divatdámája, — egy szürke és egy barna. Hétfőn, szerdán, pénteken, mindig a szürkét veszi fel, — egyéb napokon a barnát. Ez a naptár pontosabb az összes meteorológusoknál, pontosabb a mindenütt látható időjós számárnál is, aminek spárgából kunkorodik a farka s aszerint, hogy nedves, vagy száraz-e, jelzi az esőt és napot.

A számár néha félreértésekre ad okot, de Hilma kisasszony soha. Olyan szent és meg-

Szenzációs meglepetés!

Szombattól minden idők legpazarabb filmalkotása

Schill brigád hősei

lesz bemutatva.

Astra (Apolló) Mozgó.

dönthetetlen ez a bundasorrend, mint a német háziasszonyok heti menüje, ahol évszázados tradíció írja elő, hogy melyik nap kell káposztát, melyiken spenótot főzni.

Eleinte bosszankodtam a konzekvencián, aztán rájöttem, milyen praktikus s azóta igen örülök neki.

De nézzük meg, ki szendereg ilyen hallhatóan?

Az a Batthiány-szakállu öregur, aki még a vízbe is azzal a fehér, feketeszegélyes panamával szokott járni, ami olyan, mint egy particédula. Eleinte ezt sem értettem, de aztán felfedeztem, hogy a kalap belül öt- és tízmárkásokkal van kibélelve, mert az öreg ur tiszteli az előírást s megszívleli a zsebtolvajokra vonatkozó figyelmeztetést.

Egy barátjával van itt, öreg és szakállas, viszont facántollas, zöld vadászkalapot hord és állandóan zsakettet s mindehhez sarkatlan, fehér tornacipőt. Most odaát udvarol a másik szomszédomban, a hamburgi kereskedelmi tanácsosnénak, aki szintén a haladó elemet képviseli. Igaz, hogy horgol ő is, mint a többi, de míg azok mind karton- és pikéslafrokokban, ő: kombinében. A kombiné rózsaszín batist, lent széles, csipkés fodorral, ami gyönyörűen ki van keményítve és kikolmizva.

Sima copfba font, nagy szőke konty ül a tanácsosné nyakán. Einstein-tól Piscator-ig oda és vissza bevette az összes forradalmakat, de bubikopf? Ennyire már nem modern!... se ő, se a többiek!

Micsoda learatatlan terület lenne ez a párisi Antoine mesternek, a rövidhaj szülőatyjának, aki épp a multkor jelentette ki egy mélabus intervjuban, hogy további életét céltalannak látja, mert elérkezett hivatása holtpontjához: az összes női fejekről minden levághatót levágott már...

Nemcsak Eton és társai buktak meg egyébként, Norderney-ban, hanem az Institut de Beauté minden más vívmánya is: az egész modern kozmetika. Bajok, ah, nagy bajok vannak erefelé a női teint-nel, — ahogy itt mondják: teng-gel; viharvert matrózok, tengeri farkasok, széltől-naptól cserzett ábrázatja rózsaszírom az epidermiszhez képest, amit a szép-nem itt nem áttal hordani. A Nordsee legmondendőbb luxushelyén nem jól megy a földi hívságoknak. Az egyetlen manikűr már régcs-regen átszerelt a tyukszemiparra, s nemhogy ruza, de puder se található egész fel Sylt-ig annyi se, amennyi két tenyérben elfér.

Sőt, — harisnya se.

Öreg-fiatal, férfi-nő, meztelábra huzza fel a vászonszandálokat s tölem, aki már néhány éve megszoktam, hogy harisnyában járjak, megvető, rosszalló pillantások közt tudakolják naponta többször is:

Sind Sie Tänzerin?

Gyermekünnepély meglepetéssel

Gyermekek... rengeteg gyermek mindenfelé.

Szökek, hangosak, pedánsak, szemüvegesek, — valahogy nem keltik a gyermek impresszióját. Semmi sincs bennük, ami a gyermek fogalom alatt kikristályosodott az emberben. Felnőttek, — akik még nem nőttek fel.

Előttek egy 6-7 éves kisfiu. Rövidlátó, feketepápaszemű komorságával, — valami nagyon pontos tüchtig üzletember — csak egy szivar kellene a szájába, menten beülhetne egy G. m. b. H. igazgatóságába!

Váraik, amiket a homokból raknak, futurista sablonok: a tipikus Grossberlin építkezés.

Tetejükön a köztársaság kisebb-nagyobb zászlói s apró, vörös szélmalmok.

Utóbbi: nem Moulin Rouge-reklám, hanem a vasárnap lezajlott óriási Gyerek-Ünnepély emléke.

Külön repülőgépek, utcai muzik harangozták be a parádét, amilyent — mondták — még nem látott a Nordsee! Főattrakció: a nagyszemű meglepetés, amivel a virágkorzó után minden gyermeket megajándékoznak.

Az ötmárkás uzsonna után csakugyan végig is járta egy alkimistának öltözött bűvész az asztalokat s minden kisleánynak, kisfiúnak kiosztott egy certili csokoládét.

Felnőttek, gyermekek, mind roppant meg voltak hatva, elégedve, — igazán „meglepetve” azonban, azt hiszem, egyedül én voltam.

Megyeri Ella

Eötvös József bárótól — Angelescu miniszterig...

Barzu Traian, a hajdani szegedi reáliskola elsőosztályosa kilép a multból és szótlan meghajlással kis csokrot nyújt át Angelescu miniszternek: egy letűnt korszak is'ola- és kulturpolitikájának tisztultan friss szellemét

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egyszerű kis történet az 1869-es évből, amit az alábbiakban el fogunk mondani. Igaz, hogy a történet eleje egy kicsit nagyon kiesik a mai események hajszolt, robogó iramából, de benne lüktet egy egész korszak kulturpolitikája, amiből sokat tanulhatnánk különösen azok, akik a jövő új nemzedékének az ifjúságnak gondolkodását és nevelését vannak hivatva irányítani. Egészen egyszerű és egészen kedves kis történet, amelynek nem célja vitázni. Egyetlen csak megtörtént. Van. És nincs tovább. De a kor haladó szelleme örökké él, s az igaz, emberi kulturselekedetek sohase hullanak ki az időből, hanem átragyognak korszakokon, évszázadokon, évszázadokon túl, mint fénylő gyémántszemek az emberiség örök gyűrűjében...

Olyan ez a hatvan évvel ezelőtti történet, mint egy kis csokor, amelyet mezei virágokból szedtek, amelyet most Barzu Traian, a hajdani szegedi reáliskola elsőosztályos kis nebulója — nem tudjuk, hogy azóta él-e, vagy meghalt már, — szótlanul, néma meghajlással átnyújt Angelescu miniszternek...

A szereplők tehát: Barzu Traian, a kis román fiú, első reáliskolás növendék, Angelescu miniszter ur és Lévy Ferencz professzor, az egykori szegedi reáliskola első osztályának főnöke, magyar nyelvtan- és irodalom tanára.

Egy kis korkép Anno: 1869-ből...

Ugy volt, hogy a napokban egy hetvenen felüli úrral beszélgettünk és beszélgetés során szóba került az erdélyi érettségi vizsgák tragikus, szomorú eredménye. És a jóvialis, kedves, öreg, magyar, aki évei számát meghazudtoló, tökéletes szellemi készséggel, széles látókörrel mindig helyes és éles ítéletével ma is élénk figyelemmel kíséri az eseményeket, csöndes hangon megszólalt:

— Ha megengedi öcsém, elmondok magának valamit, ami idestova hatvan esztendővel ezelőtt történt...

Es pillanatok alatt átrohanva hosszú évtizedeken átza az 1869-es évig, — hozzákezdett emlékének meséléséhez.

— Anno 1869. A hajdani szegedi reáliskolában gyünk. Az ismeretes 67-es kiegyezés utáni évek. Az akkori magyar kormány közoktatásügyi minisztere báró Eötvös József volt, akinek, mint közoktatásügyi miniszternek legfontosabb feladata a népiskolai törvény volt, melyet a kor haladó szelleme hívott életre, s amit a legtisztább pedagógiai felfogás jellemzett.

Eötvös a nemzetiségi iskolák iránt a legmeszebbmenő türelemmel viselkedett s az ezekkel kapcsolatos politikai ténykedéseit is mindenben a legliberális felfogás hatotta át, éppen úgy, mint a zsidókérdésben is a legtekélyesebb humanizmus vezette. A zsidók egyenjogúsítása az ő érvehez fűződik, s általában politikája annak az irányzatnak hódolt, hogy embert kell látni az emberben.

Egy ilyen szellemben folytatott iskola- és kulturpolitika természetes, hogy a legüdvösebb hatással volt az akkori Magyarország fejlődésére, mert szellemében terjesztette a tudomány és műveltség sugárait az akkori Magyarország összes nemzetiségei között.

Egy óra néhai Lévy Ferencz tanár uram előadásán.

Egyszóval 1869-et irtak a naptárak és a szegedi reáliskola elsőosztályos kis nebulói, élénken figyeltek Lévy Ferencz tanár ur előadására, aki őket magyar nyelvtan szabályaira oktatta. Előadásán ki-kiszólitott közülök egyet-kettőt felelni. Először kívülről mondani a feladott leckét, ami aznap természetesen Arany János ismert költeményének, a "Haláltól Kör"-nek néhány strófája volt.

Abban az időben Versegről, Temesvárról, s általában a Bánátról és Erdélyből igen sok szülő íratott a szegedi reáliskolába. Az első osztályosok között volt egy Barzu Traian nevű kis fiú, erdélyi román szülők gyermeke, aki ugyszólon egy szót sem tudott magyarul, amikor a szegedi reáliskola első osztályába került.

A kis diákok tehát ott ültek egymás mellett a sorokban, amikor Lévy tanár uram hangja megszólalt:

— Barzu Traian... — A kis román diák azonnal megértette, hogy neki most felelni kell. Csöndesen állott a helyéről, oldalt a katedra melé lépett és minden szót külön megnyomva, erősen idegeszerű hangsúlyozással belekezdett a feladott leckéjének elmondásába. Előadásában Arany János költeményének sorai valahogy így hangzottak:

Jeszte von, jeszte von, kiki nyugolombo,
Feketen bolingót azokáczfájó lombjoo...

A kis elsősök között egy-kettőnek a szeme összillant, mosolygás..., a kis kezek szájhoz tapadtak...

...itt-ott visszafojtott nevetésnek foszlányai csuklanak föl, amely végül is általános hahotában tör ki. Az osztály nevet.

De a kis Barzu Traian rendületlenül, úgy ahogy kezdte, tovább mondja a leckét, egészen addig, amíg az fel volt adva. Lévy tanár ur homloka összeráncolódik. Kezét tiltóan emeli fel, s a nevetés pillanat alatt abbamarad. A tanár ur megveregeti Barzu Traian vállát, arccal az osztály felé fordítja és csak annyit mond: „Ettől a gyermektől tanuljatok szorgalmat.” A nevetésért pedig a legszigorúbban megdörgálta az egész osztályt és Barzu Traiannak a magyar nyelvtanból „kitűnő” osztályzatot adott.

Utóbb aztán Lévy tanár ur mesélni kezdett az osztálynak. Példaadó történeteket mondott el és azt, hogy az iskola szent háza a tudománynak és kultúrának és ezt a házat kedvessé, meleg otthonná kell tenni minden nemzetiség ifjúsága előtt. Kicsi fiaim, ne nevéssétek ki soha többé idegen anyanyelvű társaitokat.

Igy beszélt Lévy Ferenc tanár ur anno 1869. Így beszéltek Bolya Ferenc, Irinyi József és a többiek is mind, akiknek tanítás, a jövő nemzedék nevelése, az iskola martiriuma jutott osztályrészül. S az iskolák ontották magukból a képzett, kész materiát: embereket adtak az életnek. És kitűnő képességekkel kerültek ki előbb ezekből az iskolákból a Barzu Traianok, Popovici Sándorok és Bud Jánosok.

Eötvös József iskoláinak a jelszava ez volt: kedvessé tenni az iskolát egyformán mindenki előtt.

Angelescu miniszter iskoláinak vezérszellemé pedig — ?, amit keserű ráeszméléssel, zokogva tanul meg a mai iskolák ifjúsága: gyűlöletessé és fájdalmas emlékké tenni az iskolát egyformán mindenki előtt.

★

Hirtelenében nem is lehetne felsorakoztatni azokat a kisebbségi és többségi iskolákat egyformán sújtó tanügyi intézkedéseket, amelyeket Angelescu balkezü pedagógiai rendszere termel ki. A kisebbségi iskolák élete egyenesen a fuldoklók halálós, ver-

Kiss József gyógyszerész-kapitány felesége is öngyilkos akart lenni

A vizsgálat újabb megállapításai a rejtélyes szerelmi drámáról

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Princiar szállodában történt gyilkosságnak tegnap újabb epilógusa játszódott le. Tegnap délután Maria Teodorescu tanárnő, az események egyik főszereplője, kiment az egyik Bukarest melletti erdőbe, s ott

két szublimát-pasztillát vett be,

majd sikoltozni kezdett, mire a közlemben lévő járőrelők elvitték egy közeli kúthoz, ahol magához tért. Nemsokára egy alkalmas pillanatban

a kútha vetette magát,

de onnan is kimentették.

A nyomozás újabb megállapítása szerint Kiss József tényleg öngyilkos lett, mert mind a két revolver nála volt. A jelek szerint elő volt készítve az öngyilkosságra. Előző este minden pénzét odaadta Teodorescu Máriának, és zsebében bucsulevelet is találtak.

Kiss József holttestét kívánsága szerint Nagyváradra szállították.

Általános sztrájk van kitörőben Spanyolországban

A kommunisták felhasználták a király távollétét és pokoli tervet dolgoztak ki Madrid óriási izgalomban

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Spanyolországból riasztó hírek érkeznek a francia fővárosba. A kommunisták és a szocialisták felhasználták a király svédországi útját s általános sztrájkot készítettek elő, amelynek kitörési időpontját csütörtökre tették.

Csütörtökön nyílnak meg azok az ünnepségek is, amelyeket több napig sorozatosan rendez a kormány De Rivera diktátor jubileumi ünnepelésére. A diktátor ugyanis már öt éve tartja kezei között a kormányt. Az ország minden részéből hatalmas tömegben tördülnek az emberek a fővárosba, ugyannyira, hogy az elszállásolással már is megakadtak. Egyedül az üvegpalatában 20 ezer embert helyeztek el.

Az összeesküvő kommunisták ezt az alkalmat ragadták meg az általános sztrájk proklamálására,

aminek kitörése rejtélyes következményekkel járhatott volna.

Ila a sztrájk csakugyan kitör, a legvéresebb forradalom szinte elkerülhetetlen mert

Szenzációs meglepetés!

Szombattól minden idők legpazarabb filmalkotása

„Schill brigád hősei”

lesz bemutatva.

Astra (Apolló) Mozgó

gődö küzdelmét mutatja. A hivatalos tanterv pedig úgy a többi nemzetiségű, mint a román tanulók ifjúságot tulterheli, agyonlövi. Prie Octavian tanár, a parlament volt alelnöke a legutóbbi kolozsvári érettségi vizsgákkal kapcsolatban így kiált fel:

— Hallatlan dolog, — hogy száznegyven diákból csak 25 menjen át!

— Ez pedagógiai barbárság! Nem hiszem, hogy ne érkeznek el annak az ideje, amikor a törvényhozó házak kijelentik: meddig adjuk a közoktatásügyi miniszternek a nehéz milliárdokat, hogy cserébe ilyen hallatlan eredményeket nyújtson!

És még csak egyet. Hatvan évvel ezelőtt Lévy Ferenc tanáruram a legerélyesebben megdörgálta és szigorú osztályzatot adott a szegedi reáliskola elsőseinek, amiért kinevették egy kis román társukat.

Kolozsváron pedig az érettségi vizsgák után konferenciát ülő vizsgáztató bizottság tagjai kedélyes, percenként fel-felhangzó, kitörő nevetgélés közben döntöttek 140 diák sorsáról.

★

Ime az ut Eötvös József bárótól — Angelescu miniszterig... A tudomány, kultura és haladás útja, mely a megértést és az emberiség közös jövőjét szolgálja, s amelynek egy életerős, megelégedett, boldog emberi társadalom felneveléséhez kellene vezetnie. És ezen az úton most fájdalmas, sötét kérdőjel mered fel: hová érünk el így...?

Barzu Traian pedig, az egykori szegedi reáliskola elsőse, — akiből később erdélyi román főpap lett, s akiről nem tudjuk, hogy azóta él-e, vagy meghalt már, — most szótlanul, néma meghajlással Angelescu miniszter elé hozza egy letűnt korszak iskola- és kulturpolitikájának tisztult, friss szellemét és mint kis csokrot mezei virágból, — átnyújtja a Miniszter Urnak.

Tanulni lehet belőle.

Gredinár Aurél.

Lapedatu nyilatkozik a készülő kisebbségi törvényről

A törvény általános szabályokat fog életbeléptetni a kisebbségek helyzetének rendezésére

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Curentul című bukaresti lap mai száma közli Lapedatu kultuszminiszternek a készülő kisebbségi törvényre vonatkozó nyilatkozatát, amelyet több újságíró előtt tett. Kijelentette, a kisebbségek jogai tulajdonképpen az alkotmányban rendezve vannak, majd hangoztatta, hogy Magyarországnak annak idején azért volt nemzetiségi törvénye, mert a nemzetiségek helyzete az alkotmányban rendezve nem volt.

A kormány a készülő kisebbségi törvényvel megakarja állapítani azt a formulát, a mely biztosítja a kisebbségeknek az államhoz

való viszonyát. A törvény a hiábavaló ígérgetések helyett, amelyeket amúgy sem tartanak meg, általános szabályokat fog életbe léptetni a kisebbségek helyzetéről.

A törvény elsősorban foglalkozik a kisebbségi iskolák és az államsegély kérdésével, amelyet az iskolák szükségletük arányában kapnak meg. A törvény intézkedik a kulturális adóról, végül a kisebbségi nyelv használatáról, a községi tanácsokban. Mindezeket a kérdéseket a törvény az alkotmány értelmében rendezzi.

Röviden: Nesze semmi fogd meg jól!

Felülvizsgálják a Banca Craiova és a Banca Moldovei könyveit

Főtárgyalás előtt a Temesvári Szerb Takarékpénztár ügye

Temesvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A botrányok között kimúlt Temesvári Szerb Takarékpénztár ügye immár eljutott a befejezéshez. A kép teljes s ebben a teljeségében a mai bank életéhez hozászokott mentalitás számára is kiemelkedik a hasonlók közül. Amit Rajna-Rosenthal Gyula csinált, — az grandiózus. Kismiska ehhez az aradi Egyesült Banknál, vagy a kolozsvári bukott banknál tapasztalt direktori diszponálás.

Jonescu vizsgálóbíró részletes adatokat még nem adott a sajtó számára, csak annyit közölt, hogy a bonyolult ügynek immár csak egyetlen fejezete homályos: a krajovai bank és a bukaresti „Banca Moldovei” kontaktusa a

Szerb Takarékpénztárral. Itt sűrű a misztikum.

Husz millió differenciáról van szó.

Rajna R. Gyula keze dolgozott itt is. S olyan zseniálisan keverte a dolgokat, hogy valószínűs finánc-zsenire van szükség a csomó kioldozásához. Ezzel kapcsolatban az a legújabb szenzáció, hogy az említett két nagy banknál

felülvizsgálják a könyveket.

Ezután a vizsgálóbíró a vádiratot és indítványt átteszi az ügyészséghez s a hosszan húzódó ügy főtárgyalásra kerül.

Kapára-kaszára kapott egy bihari kisközség, mert halottat akartak átvinni a határon

Ráborult a cséplőgép egy gépészre, mire a babonás falusiak a szerencsétlen áldozatot pap és koporsó nélkül elföldelték

Nagyvárad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Budapesten most rendeznek egy babonakiállítását. A kiállítás kézzelfogható bizonyítéka annak, hogy a babonák ma is még mennyire közel állanak a modern ember lelkéhez. Nincs mit csodálkozni tehát, ha a falvak népe között nem hagyott alább a misztikus dolgoktól való félelem, ha a falusi még mindig inkább bizik a javasasszonyban, mint a diplomában.

Az élő és kísértő babonák egyike majdnem katasztrófális eseményt idézett elő most a Margitta melletti Szunyogd községben. A békés életű Szunyogdon nagy szenzáció történt, szerencsétlenül járt egy falusi cséplőgép-tulajdonosa, Pintyucza Gábor. A cséplést fejezték be Szunyogdon, betakarították a jól sikerült gabonatermést és Pintyucza elindult gépével, hogy átvonuljon egy másik faluba. Ökröket fogtak a nagytestű, lomha cséplőgép elé és a rossz, gondozatlan uton egy nagy zökkenőben a cséplőgép elvesztette stabilitását és be akart fordulni az árokba.

Pintyucza gépész a cséplőgép elé ugrott, hogy erejével fenntartsa a megbillent egyensúlyt, de már késő volt, a gép rádült és agyonnyomta.

Ugy szedték ki a falusiak órák mulva, azéltapitottan, holtan. Pintyucza holtteste köré odagyülekezett a falu és megindult a lá-

zas, izgatott tanácskozásban, hogy mit kellene tenni. Voltak, akik azt tanácsolták, hogy a halott Pintyuczát rakják szekérre és vigyék haza Papfalvára. Igen ám, de valakinek eszébe jutott, hogy

ha halottat visznek át a falu határára, a jég elveri még a lábon álló kukoricát és a szőlőt.

A szerencsétlenség fölött tehát nem lehetett napirendre térni, mert ezzel az eshetőséggel mindenki tisztában volt a kis Szunyogdon, ha halottat visznek el a határra, jön a jégeső. Végre is forradalmi tette szánták el magukat a falusiak és az öregek tanácsára

a szerencsétlenül járt Pintyuczát pap és koporsó nélkül ott a helyszínen, az országot szélén elföldelték minden nagyobb ceremónia nélkül.

A kegyeletstörő aktusról és a borzalmas eseményről rövidesen értesült az elhunyt családja, amely segítséget kért a margittai és papfalvai csendőrségtől. A csendőrség kíséretében indultak el Pintyucza felesége, gyermekei és rokonai, hogy a hullát kiássák és rendes keresztény emberhez való végtisztességgel végezték hazavigyék Papfalvára. Csakhogy a

szunyogdiak értesültek a Pintyucza család és a margittai csendőrök érkezéséről s kapára, kaszára kaptak, így várták az idegen falubelieket Pintyucza frissenásott gödre mellett.

A kisszámu csendőrség teljesen kilátástalan vérengzésbe kezdett volna csak a feldühödött és babonájukban elvakult szunyogdiakkal és ezért értesítették Nagyváradon a kerületi szárnyparancsnokságot is. Nagyváradról autóbuszok szállítottak ki

egy század csendőrt

és a nagytömegű fegyveres ember végre jobb belátásra kényszerítette a babonás Szunyogdot. Csendőrfedezet mellett ásták ki ideiglenes sírgödört a szerencsétlenül járt Pintyucza gépésznek és szállították el örökre pihenőre falujába, Papfalvára.

Megszűnt a bo'gár kormányválság

Szófiából jelentik: A tiznapos kormányválság tegnap megszűnt. Raskó, a főbbégi párt elnöke vasutügyi miniszterként belépett a kormányba, egyébként a kabinet összetétele a király egyenes óhajára változatlan marad.

Huszonkilenc elnöke volt eddig az Egyesült Államoknak

Az évi fizetés 100.000 d illár

Csak november 6-án lesz Amerikában az elnökválasztás, de azért már most is gőzerővel folyik a propaganda mindkét jelöltnek a republikánus Hoovernek és a demokrata Smithnek az érdekében. Az amerikai közönséget érdekes mértékben foglalkoztatja már most is az elnökválasztás kérdése. Az amerikai lapok naponta oldalas cikkeket foglalkoznak a novemberi választás esélyeivel.

Es ezenkívül a lapok naponta közölnek hasznos és érdekes tudnivalókat mindazokról a kérdésekről, amelyek az elnökválasztással kapcsolatban lehetnek. Így például érdekes statisztikát közölnek az Egyesült Államok eddigi elnökeiről.

1789 április 30-án választották meg az Egyesült Államok első elnökét. George Washington. Azóta Coolidgevel együtt 29 elnök volt az Egyesült Államoknak. Tizenegyen kétszer viselték az elnöki tisztséget. Harmadszorra már senkit sem választottak meg, mert így kívánja ezt a megiratlan amerikai törvény.

Az amerikai elnököt nem választják közvetlen népszavazás útján. A 48 állam választóközönsége csak 531 elektort választ, ezek választják meg azután az elnököt.

Érdekes az eddigi elnökök foglalkozási statisztikája. Washington, mint katona kezdte pályafutását. Apja farmer volt. John Adams egy bevándorolt angol suszter fia, tanító volt, majd később ügyvéd lett. Számos elnök, mint ügyvéd kezdte pályafutását. Millard Filmore gyapjúgyári munkás volt, majd később ügyvéd lett belőle. Lincoln Ábrahám béres volt egy gazdaságban, Andrew Johnson pedig pályája kezdetén szabó volt. Garfield egy ki-folyó kompján teljesített szolgálatot fiatalkorában, később tanító, majd ügyvéd lett, Mac Kinley egy skót származású vasmunkás fia, tanító volt. Rooseveltné újságíró, Wilson ügyvéd, Harding újságíró és Coolidge ügyvéd. A mostani republikánus jelölt Hoover pályája kezdetén mérnök volt, a demokraták jelöltje, Smith pedig mint rikkancs kezdte pályafutását.

Még arról is készítettek statisztikát az egyes amerikai lapok, hogy melyik elnöknek hány gyermeke volt. Washingtonnak nem voltak gyermekei. A legnagyobb családú elnök William Harrison volt: hat fiú és négy leány apja. Agglegény elnöke csak egy volt Amerikának, James Buchanan.

Az amerikai elnöknek igen nagy a politikai hatalma. Ő a hadsereg és a haditengerészet főparancsnoka, ő köt szerződéseket külföldi államokkal — a szenátus beleegyezésével. Ugyancsak a szenátus tanácsai beleegyezése alapján — ez persze csak formalitás — nevezi ki a követeket és konzulokat, valamint az összes nem választott köztisztviselőket. Kegyelmeztési joga is van az elítéltek fölött. Összehívhatja a rendkívüli kongresszust és el is napolhatja a törvényhozást.

Amikor Washington elnök lett, évi 25000 dollár fizetést kapott. Egészen 1873-ig ennyi volt az amerikai elnök fizetése. Ekkor fel-emelték 50 ezer dollárra. 1909-ben újabb fizetésemelést kapott az amerikai elnök: törzsfizetése 75 ezer dollár lett és ehhez járul még 25 ezer dollár évi személyi költség. Ennyi fizetést kapnak ma is az elnökök. Ezenkívül ingyen lakás is jár az elnöknek és családjának a Fehér Házban. Az alelnök évi fizetése 15 ezer dollár.

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat MAROSVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti
erdélyrészi butorgyár Rt

hatalmas raktárral.

Büsenderfer, Stigl, Wirt, Hoffmann **zongora és pianínó**
gyárak képviselője. — Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Nagyon keveset használ, legújabb típusu, modern

SOKSZOROSÍTÓ

GÉP (Gestetner gyárimány) kedvező feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban.

Ismét ellenforradalmi összeesküvést fedeztek fel Oroszországban

Rigából jelentik: Ideérkezett jelentések szerint az orosz titkosrendőrség ismét nagy ellenforradalmi összeesküvésnek jött nyomára. A nyomozás során rengeteg embert tartóztattak le, közöttük a kievi és odesszai hadtestek parancsnokait is, akiket azzal vádolnak, hogy ellenforradalmi szellemmel telítették meg a hadsereget. A szovjet összes nagyvárosaiban razziákat tartanak.

Gömbös Gyula államtitkársága miatt kiélesedik a magyar kormánypárt válsága

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Dr Kállay Tibor volt pénzügyminiszter tegnap levélben bejelentette az egységes párt elnökségének, hogy kilép a pártból. Kállay elhatározását azzal indokolja meg, hogy őt és a körülötte csoportosulókat az a tény, hogy a fajvédők testületileg beléptek a kormánypártba, s hogy Gömbös Gyula államtitkári tárcát kapott, alkotmányjogi és politikai szempontból nagy aggodalommal tölti el. — Ilyenképpen a sok kilépés miatt az egységes párt inkább veszített, mint nyert Gömbösék bevonásával.

Nem terjed a ponyvairódalom

Temesvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Pacha Ágoston püspök apostoli kormányzó most adta ki pásztorlevelét, amelyben arról számol be, hogy az elmúlt évben huszonkilenc községben működtek missziók igen nagy eredménnyel. Nemrég egy Bukarestben kiadott ponyvaregény nagy sikert aratott az országban mindenfelé. Azóta az ilyen kísérletek eredménytelenek. Pacha püspök hangsúlyozott örömmel szögezi le, hogy a ponyva és a pornografikus „irodalom”

nem terjed a falusi lakosság körében.

A pásztorlevél különben felhívja a papságot és az egész katolikus társadalmat a Nagykárolyban tartandó kongresszuson való megjelenésre.

A munkaügyi miniszter elrendelte, hogy a zsidóvallású alkalmazottaknak az őszi ünnepekre szabadságot kell adni

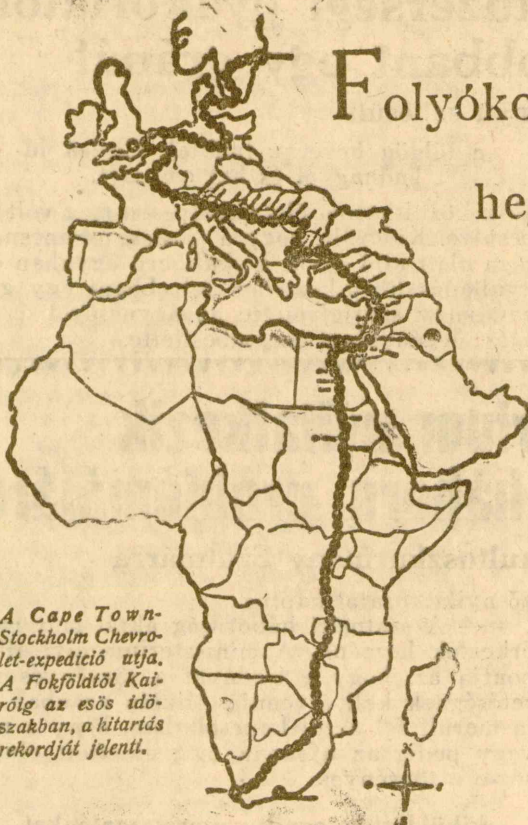
Szabadságot kapnak a zsidóvallású katonák is

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tisztviselők egyesületének kérelmére a munkaügyi miniszter ma egy rendeletet adott ki, amely szerint a szeptember 15. és 24-ére eső zsidó ünnepek alkalmából a zsidóvallású tisztviselőknek szabadságot kell adni. Ez az első eset Romániában, hogy a munkaügyi miniszter közbelép a munkaadóknál a zsidó tisztviselők érdekében. A munkaadókkal a keresedelmi és iparkamarák útján már közölték a miniszter rendeletét.

A bukaresti főrabbi közbenjárására a hadügyminisztérium is elrendelte, hogy a zsidó katonák szeptember 15-én, 24-én és a sátoros ünnepekre szabadságot kapjanak.

A célját nem teljesítő női ruha

Nem mindennapi pört tárgyalt a napokban a párisi polgári bíróság. Egy igen szép fiatal párisi leánynak már régebben udvarolt egy fiatalember, aki szemmel láthatóan szerelmes volt a lányba, a megkérésig azonban sehogy sem tudott az ügyük eljutni. Hogy a fiatalembert eljuttassa e hön kívánt pontig, a leány szabójánál több ezer frankért egy csodaszép estélyi ruhát rendelt. A szabóművész kijelentése szerint a ruha a leány szépségét tökéletesen érvényre hozza s ha ebben meglátja a férfi, többé nem állhat ellent s azonnal a lábához borul. A leány boldog várakozással ment el a ruhában arra a vacsorára, melyre a fiatalember is hivatalos volt; a hatás azonban elmaradt. Az apa erre nem fizette ki a nagyon drága ruhát, azzal az indoklással, hogy a ruha határozott sikerbiztosítással, határozott célra készült, a célt azonban nem érte el s így az árát sem tartozik kifizetni. A szabó a bírósághoz fordult, mely a következően ítelt: „Egy fiatal lány nem bízhatja magát szabójának művészetére, ha megfelelő férjet akar találni, hanem egyedül csak magamagára. A siker elmaradásának inkább a lány, mint a ruha lehet a tényezője, ezért a ruhát meg kell fizetni.”

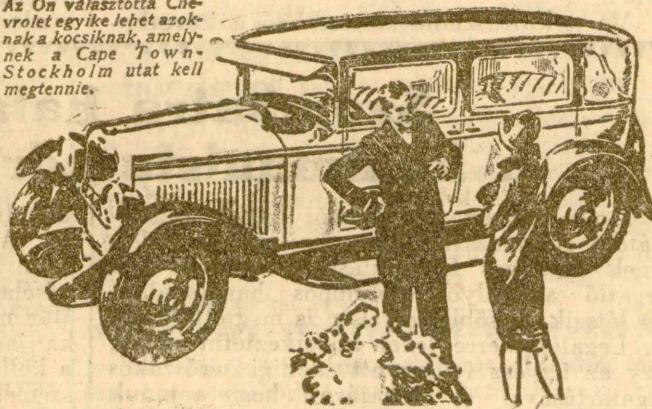
A Cape Town-Stockholm Chevrolet-expedíció útja. A Fokföldtől Kairóig az esős időszakban, a hűtőrendszer rekordját jelenti.

A Chevrolet Cape Town-Stockholm-expedíció minden más lehetséges próbánál jobban igazolja, milyen ellenálló és szilárd a Chevrolet — az olcsó „nagy” kocsi.

A kormánykerékig erő vizeken keresztül, hegyeken át, sziklás, úttalan sivatagokon keresztül, a Fokföldtől Kairóig szaladtak a kocsik. Azóta áthaladtak a Sínai sivatagon és Palesztinán, Szírián, Törökországban, Görögországban és Bulgárián keresztül haladva személyvonati pontossággal értek el Stockholmba.

Őn sohasem fogja kocsiját hasonló próbának alávetni. De őn is megvizsgálhatja, mint a többi 750.000 1928-as Chevrolet tulajdonos az egész világon, mit jelent ez a szilárdság az Ön kocsija mindennapi életében — milyen ellenálló az Ön kocsija sok ezer

Az Ön választotta Chevrolet egyike lehet azoknak a kocsiknak, amelyek a Cape Town-Stockholm utat kell megtenni.

CHEVROLET

A General Motors gyártmánya

A temesvári prefektus interveniált a letartóztatott váradi munkások ügyében

Temesvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szakszervezeti titkárság ma felkereste Coste Gyula dr. prefektust, hogy interveniáljon a Nagyváradon letartóztatott Jungert szakszervezeti titkár és nyolc munkástársa érdekében, akiket a sziguranca azért helyezett letartóztatásba, mert Kormos Évának Temesváron megjelent és itt cenzurázott könyvét Nagyváradon terjesztették.

Coste prefektus azonnal táviratozott Nagy

váradra a hatóságokhoz, amelyben igazolja, hogy a letartóztatott munkások által terjesztett nyomtatványt

ő maga személyesen cenzurázta.

és nem érti, mit kifogásolnak benne.

Erről hivatalos igazolást is adott ki a titkárságnak, s a maga részéről is lépéseket tesz a letartóztatottak kiszabadítására.

Tovább dagad a szatmári városházi botrány

A kisebbségek nem jelennek meg az üléseken

Szatmár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az utóbbi napokban több ízben foglalkoztunk azzal a skandalummal, amely a szatmári városházán történt. Mint ismeretes, most folyt le az állandó választmány tagjainak megválasztása, amelyről a kisebbségi tagok számarányuknak megfelelő eredménytelenségig kerültek ki. Az eredmény kihirdetése után egyszerű indítványra megsemmisítették a választást és az elnöklő polgármester teljesen törvénytelenül új választást rendelt el. Ebben a komédiában a kisebbségi tanács tagok már nem voltak hajlandók részt venni és kivonultak az ülésről. Azóta szünet nélkül folyt az egyezkedések, de eredmény nélkül.

A mai napon a kisebbségi tanácsosok megjelentek Bellu prefektusnál, átadták a magyarpárti kontestációt, amelyben kéri az utólagos választás megsemmisítését.

Bellu prefektus ismételt békekísérleteket tett a megegyezésre, de sikertelenül.

Ilyenformán minden remény megszűnt arra,

hogy a szatmári városházán békés munka folyhasson.

Valószínűleg feloszlatták a városi tanácsot, mert a kisebbségek kivonulása folytán a tanács ugysis munkaképtelen.

A feloszlítás a prefektusnak is konvenial, miután a román tagok nagyrésze az averescanus és nemzeti parasztpárt tagjai sorából kerültek ki.

— Egy nemeslelkű adományozó. Temesvárról jelentik: Cosma Aurél dr. volt miniszter ma levelet intézett Georgevici dr. főpolgármesterhez, amelyben tudatja, hogy két tulajdonát képező telkét Temesvár városnak adományozza. Az egyik Borszék községben van, a másik Balcic mellett a Fekete tenger partján. A telkeket azzal a céllal adományozza a volt miniszter, hogy a város beteg, szegény gyermekei valóságos és nemzeti szolgálatra való tekintet nélkül ott üdüljenek.

Constanza mellett egy tűzérsegi gyakorlaton az ágyucsőben felrobbant egy gránát

3 sulyos, 3 könnyű sebesült

Constanza. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Constanza melletti Mamaia fürdőn egy a maga nemében páratlanul álló szerencsétlenség történt. A fürdőhely mellett levő nagy gyakorlóterén a constanzai tűzérsegi lövészegység gyakorlást tartott. 11 óra felé az egyik üteg felől hatalmas robbanás dőreje hallatszott. Az elősiető katonák az üteg ágyuja mellett

a földön heverve találták Costea főhadnagyot és hat emberét,

akik közül három életveszélyesen meg volt sebesülve. Kiderült, hogy a Costea parancsnoksága alatt álló egyik kiskaliberű ágyuban öngyulladás következtében felrobbant egy gránát, mely széjjelvetette az ágyucsövet és az egész légénységet megsebesítette.

A kultuszminisztérium nyilatkozik a szatmári hitközségi háború problémájáról

Vezérigazgatót küldött ki a kultuszkormány Szatmárra

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes, hogy Szatmáron a zsidóság maradi és haladottabb árnnyalat között a maga nemében páratlanul éles harc tört ki, mely a múlt héten odáig fejlődött, hogy a nagyobb tömeget képviselő ellenzék rendkívüli nagygyűlést hívott egybe, ezen megbuktatta az elnökséget és új vezetőséget választott. Ezután a tömeg, mely több ezer főből állott, elindult a hitközség épülete felé, melyet formálisan el akart foglalni. Erre Bellu prefektus a hitközségi irodát lezáratta azzal, hogy a kultuszminisztérium fog majd dönteni véglegesen a kérdésben.

Ma a kultuszminisztériumban a következő nyilatkozatot kaptuk:

— A szatmári háborúság aktái már megérkeztek hozzánk. A minisztérium elvi álláspontja az, hogy a irodákat a törvényes vezetőségnek kell átvennie. Miután azonban vita merült fel azzal kapcsolatban, hogy a régi vagy pedig az újonnan megválasztott elnökség-e a törvényes.

kiküldöttük egyik vezérigazgatónkat, aki részletes vizsgálatot fog tartani

és távirati jelentést tesz nekünk. Mi ennek a jelentésnek az alapján azután meghozzuk a végleges döntést.

Szombatra halasztották a kommunista-pör tárgyalását

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kolozsvári kommunista pör védelmének hatalmas felvonulása és különösen a pergáló akadályok folytonos hangoztatása úgy látszik, felsőbb helyeken is megtette hatását. Legalább erre lehet következtetni abból, hogy az ügyész felhagyott eddigi erőszakos magatartásával és hozzájárult, hogy a tanuk hiányos megjelenése, illetőleg a megidézők körüli szabálytalanságok címén a tárgyalást 24 órára elnapolják. A váratlan elnapolás annál is inkább a szenzáció erejével hat, mert hiszen a bíróság már hozott döntést ebben a kérdésben és a felsorakoztatott pergálóakadályoknak nem adott helyet.

A csütörtöki tárgyalás mindössze 15 percig tartott. Az elnök néhány kérdést intézett Szenkovics Sándor vádlotthoz, s azután bejelentette, hogy a további tárgyalást a bíróság szombatig elnapolja.

Negulescu ügyész a következőképpen indokolta az elhalasztást:

A védők feltétlenül ragaszkodnak — mondotta Negulescu, — a hiányzó tanuk megidézéséhez s én beleegyeztem az elhalasztásba. —

Már meg is tettük a lépéseket, hogy új idézőt kapjanak azok, akik az első nem kapták meg a kollektív idézési forma miatt. Most mindenki személyre szóló idézőt kap. Akik az első idézőt megkapták és még sem jelentek meg, azok ellen elővezetési parancsot bocsájtottunk ki. A védők kívánságára intézkedtünk abban az irányban is, hogy a külföldiek közül

megidézzük Nansent, Einsteint és Scotus Viatort is.

Az erre vonatkozó kérelmet áttettük a hadbíróshoz, amely nyomban továbbítja a külügyminisztériumhoz. A külföldi tanuk megtehetik vallomásaikat Románia külföldi képviselői előtt is, mert a hadbíróshoz az írásos vallomások is elfogadja.

— Szép város!

A királyi palota is tetszett neki és a ciceronétól megkérdezte:

— Mit gondol, fog-e itt lakni valaha Ottó királyfi?

Meglátogatták a Margitszigetet is, ittak a forrás vizéből, majd a szabadságtéri szobrokhoz mentek. A szállodában fogadta a sajtó képviselőit, akiknek kijelentette, hogy ma fog bővebb nyilatkozatot tenni. Megengedte, hogy lefényképezzék, de a nőkről való felvételeket megtiltotta. Kijelentette, hogy igen jól ismeri Magyarországot, tud a honfoglalásról, a szabadságharcról, Trianonról és következményeiről. Apponyit is jól ismeri és nagyon sajnálja, hogy nem találkozhatik vele.

A maharadzsa, mint már régebben megírtuk, Bukarestbe is ellátogat.

Százmilliótól lefelé ..

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A pénzügyminisztériumba ma az ország különböző részeiből száz aktacsomag érkezett be, amelyek különböző „apró” panamák adatait tartalmazzák. A panamák 10 és 100 millió körül forognak, egyedül egy mehedintai szeszgyár mutat fel 100 milliónál nagyobb összeget.

Jellemző a panamák okozta fejvesztettség, hogy a furcsa köteget félretették s a visszaélések ügyében Bratianu Vintila személyesen fog határozni, még pedig minisztériumának átvétele után az első három munkanapon.

Tamási Áron megkapta a Baumgarten jutalmát

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok már régebb megírta, hogy a magyarországi Baumgarten-díj első nyertesei között Erdélyből Tamási Á. szerepel, akinek legújabb könyve az egész magyar nyelvterületen osztatlan érdeklődést keltett. Az irigység természetesen nem maradt el Erdélyben sem, aminek eléggé el nem ítélhető megnyilvánulása az volt, hogy bizonyos köröknek éppen Szabó Dezsőt sikerült megnyerniök egy egészen szokatlan és minősíthetetlen támadásra Tamási Áron ellen.

Örömmel adunk hírt most arról, hogy a hátmögötti utakon megindított irigységi akció nem jár sikerrel, mert Babics Mihály a Szabó Dezső támadása után sem változtatta meg eddigi véleményét. Tamási Áron csütörtöki táviratot kapott Babics Mihálytól, hogy az egyik, havonta négyszáz pengős, egész évig tartó Baumgarten díjat neki osztotta ki. A távirat osztatlan örömet váltott ki azokból, akik a legteljesebb elítéléssel figyelték a Tamási ellen megindított undorító hajsztát.

Sztrájkba léptek a szatmári hivatásos tüzoltók

Szatmár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szatmári hivatásos tüzoltók ma reggel bejelentették, hogy nem teljesítenek tovább szolgálatot és azonnal el is hagyták a lakatnyát. A tüzoltók panasza az, hogy a 24 órás szolgálat helyett 48 órát vezettek be, s emellett olyan kevés a fizetésük, hogy abból nem tudnak megélni. Hónapokkal előbb kérték memorandumban a fizetésük emelését, de a városháza a vezetőség a saját dolgaival törődik, s nem is válaszoltak a tüzoltók kérésére. Pedig a moratóriumban olyan indok van, amit a hatóságnak méltányolnia kellene: a hivatásos tüzoltók ugyanis két szolgálati nap után mindössze egy napi szabadságot élveznek, ami a fárasztó munka kipihenésére kevés.

de ezt is gyakran elvonják tőlük, mert szabad idejükben a városi uraknak kell dolgozniuk.

A szokatlan sztrájkot jelentették Ferentziu polgármesternek, aki közölte a tüzoltókkal, hogy aki három órán belül átveszi a szolgálatot, semmi botrányt nem szenved, aki ellenben megtagadja, azt elbocsátottnak tekintik. Mivel ugyanakkor a város is fizosította a tüzoltókat helyzetük gyors rendezéséről, az összes hivatásos tüzoltók megszüntették a sztrájkot.

Középkori népitélet Baranyában. Pécsről jelentik: A baranyamegyei Bükkösd község lakói középkorba illő itélettel sujtottak egy asszonyt, akit azzal gyanúsítanak, meg, hogy viszonya van egy házassággal. Halpert Jánosné, már régebben eladta egy hold földjét Krausz Ádám birtokosnak, azzal a kikötéssel, hogy minden évben hét mázsa búzát köteles adni neki. Halpertné tegnap elment a földbirtokoshoz, hogy a vételárban is megegyezzenek. Egy Klein János nevű földműves, aki régóta és hiába udvarolt az asszonynak, amikor meglátta, hogy Halpertné bemegy a földbirtokoshoz a tanya házába, a faluba rohant és Krauszénak elűságot, hogy férje éppen most csalja meg őt Halpertnéval a tanyán. A felbőszült asszony fellármázta a falut s az összesült tömeg élén a tanyához rohant, hogy a csábító asszonyt megbüntesse. A földbirtokos látva a veszedelmet, eltorlaszolta a tanyát, amelyet órákig ostromolt a nép. Hajnalban Halpertné fia, anyja keresésére indulva a tanyához ért, mire a falusiak őt támadták meg anyja helyett. A zavart Halpertné arra akarta felhasználni, hogy elmeneküljön, azonban a tömeg megröghanta, haját lenyírták, összeverték és meztelenre vetkőztetve kergették végig a falun.

Sámson Mária hangversenye. Marosvásárhelyről jelentik: Sámson Mária az Amerikába szakadt operaénekesnő, meglátogatta Marosvásárhelyen lakó szüleit és Amerikába való visszatérése előtt hangversenyt adott szülővárosában, Marosvásárhely közönsége zsufolásig megtöltötte a Kulturpalota hangversenyertermét, és lelkesen ünnepelte az énekesnőt, aki Amerikában is minden erdélyi mozgalmat támogat.

Ma délután leplezik le Peteley István emléktábláját. Marosvásárhelyről jelentik: A kitűnő székely írónak Peteley Istvánnak, a Szentgyörgy-téren levő szülőházát emléktáblával jelöli meg Marosvásárhely néhány áldozatrakész magyar polgára. A leplezési ünnepély ma délután öt órakor volt. Ünnepi beszédet báró Kemény János tartott. A leplezési ünnepélyen Marosvásárhely magyar társadalmi és kulturális egyesületek, a Kemény Zsigmond irodalmi társaság, a református és katolikus dalárdák vettek részt. Az ünnepi beszéd után Kapdebo Erna tanárnőt bízták meg az emléktábla gondozásával.

A TÖKÉLETES PATKÁNY ÉS EGÉR

Ratopax

Chemorom Institut Chimic, Satu-Mare

IRTÓ SZER

Egy üveg kippusztítja házából az összes patkányokat és egereket !!!

KAPHATÓ gyógyszerárakban és drogueriákban !! ÁRA 115 LEI

HIRES

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A ★-gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.
A Brassói Lapok nyomdavállalatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej

Az idő pénz

Ezt a közmondást az angolok találták ki, de az amerikaiak valószínűleg meg. Legálább is a pillanatok tömeges felhasználásának olyan meglepő példájáról kapunk most hírt, amely föltétlenül Amerika leleményességének nyújtja a pálmát a legtestetlenebb fogalom és legrelatívabb létező, az idő értékesítése terén. Azt olvassuk, hogy egy előkelő amerikai zeneiskolában az igazgató megengedte, hogy a növendékeket a megrendelt fodrászok nyírják, fésüljék, ondolálják, miközben gyakorolnak. Tehát miközben a miss rózsás ujjakkal a billentyűk fodrán talán éppen a Figaro csicsergő staccatit aprózzák, maga az amerikai Figaro fűrtjei kellőképpen bronzosított székeségéből bodroz melódiákat, vagy kecses bubit nyír valami zord Wagner-áriára.

Micsoda hajsza. Nem várhat a haj és nem várhat a zongoralecke sem. A gyakorlati amerikai miss így kapcsolja össze a kellemetlent a haszonnal. Mert a zongoralecke bizonyára nem kellemes neki, a hajápolás pedig csak a fodrásznak hasznos. De ez alighanem csak a kezdet kezdetét jelenti. Valószínűnek tartjuk, hogy az amerikai leleményesség rájön a további időfelhasználás lehetőségeinek kiaknázására. Miért ne lehetne, teszem azt, miközben az elragadó miss gyakorol a zongorán, s engedelmesen tartja fejét a fodrász műszerei alá, miért ne lehetne, hogy ugyanekkor egy pedikűr a lábát hozza rendbe azokban a pillanatokban, amikor a pedált meg kell nyomnia. Azt sem tartjuk egészen valószínűtlennek, hogy külön e célra képzett manikűrartisták egy kromatikus skála folyamán még a körmőcskét is kifénymázzák a missecskének. Egészen hibás volna például kihasználatlanul hagyni az étkezés perceit. Étkezés közben csak a száj és a kéz van elfoglalva. Nagyon praktikus lehetne étkezés közben mindjárt egyidejűleg alkalmazni a soványító injekciót. Alvás közben pihen az agy. Igen kitűnő alkalom például a különböző nyelvtanok adására.

Hirtelen el sem lehet képzelni a hasznosan csoportosítható elfoglaltságok végtelen skáláját. Minden órádnak leszakaszni virágát, zengi a költő, de az amerikai poeta, százat az egy ellen, arra buzdítja majd az egyesült hon szebbkeblű hölgyeit, hogy minden percre legalább két-három virágát tépjék le. Természetesen ehhez a perceknek is sürűbben kell virágozni, mint nálunk az óráknak.

Am Amerikában semmi sem lehetetlen. Ott még a hölgyek sem érnek rá s a nagy teendő-tulzsfoglaltságban, a vad program-infláció következtében kénytelenek szimultán tevékenységet folytatni.

De mi ennél az ad hoc gyakorlati megoldásnál sokkal messzebbre nyúló perspektívát látunk e mögött a tréfásan hangzó eset mögött. Ezt a kis példát követni fogják és átviszik más természetű terekre is. A termelés hatékonysága ma a munkamegosztás elvén épül fel. Nem egészen képtelenség, hogy Amerika, a missek leleményességén okulva, nemsokára proklamálni fogja a munkaszufolás gazdasági elvét.

— Amundsen további kutatásait beszüntették. Bukarestből jelentik: A Rador értesítése szerint Amundsen hollétének megállapítására irányuló kutatásokat befejezték.

— Zubkovot letartóztatták. Brüsszelből jelentik: A belga hatóság letartóztatta Zubkovot, Vilmos ex-császár sógorát, akinek Belgiumban csak azzal a feltétellel adtak letelepedési engedélyt, ha lakhelyét nem hagyja el. Mivel azonban Zubkov megszegte ígéretét és átrándult Luxemburgba, a belga hatóság letartóztatta és mint alkalmatlan idegent, kiutasította az országból.

— Huszonkétezer vendég egy esküvőn. Egy amerikai zongoraművész Los-Angeles-ben tartotta meg lakodalmát egy svéd festő és költővel. A lakodalmat szabad ég alatt, a losangelesi amfiteátrumban ment végbe. Huszonkétezer vendég nézte végig a szertartást, melyet egy óriási fénykereszt világított meg. A lakodalmat alkalmából a zongorista „Észak hercegnőjének” című szerzeményét játszotta egy hatalmas zenekar.

— Csökkentik a körorvosok létszámát. Hunyadmegyei szerkesztőségünkől: A nagy kiterjedésű Hunyadvármegyének 420 községében, mindössze 25 körorvosi állás van rendszeresítve. Elképzelhetni körorvosaink kapkodó működését, ha figyelembe vesszük, hogy átlag 17 község tartozik egy körorvos körletéhez. A területi egészségügyi főnök, ahelyett, hogy emelné a körorvosok létszámát, értesülésünk szerint Lupény, Nagydenk, Romosz, Kudzsir és Marossolymoson összesen 5 körorvosi állást akar megszüntetni és ezek helyébe Balsán és Demsuson akar körorvosi állásokat rendszeresíteni. Amugyis tulterhelt körorvosaink létszámát nem csökkenteni, hanem növelni kellene.

— Lezáródott a Hatvani per utolsó felvonása. Budapestről jelentik: A törvényszéken tegnap hirdették ki Hatvani báró előtt a Kuria ítéletét, amely a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett a törvényszék ítéletéből nyolc hónapot és tizenöt napot. A bárót az ítélethirdetésre a rabkórházból vezették elő, ahol feltűnően meghízott és megerősödött. A védők azzal az indokkal, hogy a rabkórházban az orvosi kezelés kielégítő, visszavonták a szabadlábra helyezési kérelmüket. A bárót, akinek megengedték, hogy hozzátartozóit fogadhassa, visszavezették cellájába, ahol büntetésének hátralévő idejét tölti ki.

— Egy kis fiu rejtélyes eltűnése. Temesvári tudósítónk jelenti: A gyárvárosi Új-utcából néhány nap előtt rejtélyes körülmények között eltűnt egy 12 éves fiu: Kartye István. A szomszédok suttogásai alapján a rendőrség megindította a nyomozást, mert nem látta kizártnak, hogy a gyermeket megölték. A gyermek anyjával együtt élt Pátyán György cipész, aki eltűnt és eddig nem sikerült előkeríteni.

★ Házasság. Moldován Victor állattenyésztési főfelügyelő Brassó és Boori Bömches Vilma Nagyszében, f. hó 10-én házasságot kötöttek Brassóban.

— A párisi nőiszabók helyeslik a pápa megrovó szavait a mai divatról. A pápának a mai női divatról szóló ismeretes véleményét a párisi nőiszabók örömmel fogadták. Poiret, a nagy ruhaművész, így nyilatkozott: „Öszentségének teljesen igaza van. A mai elegáns asszony már egy kissé messzire jutott. Az utóbbi évek alatt a nők elvesztették igazi bájoságukat. A modern nőknek decensebben kell öltözködniük, a ruháknak pedig meg kell hosszabbodniuk.”

— Felakasztotta magát a csendőrségen. Hunyadmegyei szerkesztőségünkől: A napokban a lupényi csendőrség letartóztatta Kajter Gyula ottani munkást betörés gyanúja miatt. A szerencsétlen ember az utolsó pillanatig tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, végül is egy vigyázatlan pillanatban felakasztotta magát. Mindenesetre furcsa, hogy a csendőrségen ilyesmi megtörténhetik.

— A nagykarolyi rózevevői 25 százalékos utazási kedvezményt kaptak. Nagykarolyból jelentik: A szeptember 14 és 16-án Nagykarolyban megtartandó román kath. nagygyűlés részvevői számára 25 százalékos vasuti kedvezményt adott a CFR. Mindenki, aki a nagygyűlésen részt akar venni, a kiindulási állomáson egész jegyet vált, a nagykarolyi állomáson a jegyet csak felmutatja, de nem adja le. A népszövetségi szervezet által kiállított igazolvány és a jegy felmutatásával a nagykarolyi vasuti pénztárnál féljegyet válthat visszafelé.

Minden ember életét a csillagok irányítják! Azt a tudományt, ami alapján a születése pillanatában uralkodó csillagképek — az életet kiszámítjuk, — Astrologiának hívjuk.

HOMES FAY

astrologus

a kiváló arab csillagász minden nyelven beszél, rövid ideig fogad Brassó, Hosszu-utca 52. sz. alatt. Kizárólag tudományos alapon analízálja önt, életsorsát fejt meg, visszanez a múltjába és vázolja a jövőt! A legjobb élettanácsadó!

8095

MINT EGY FÉNYSUGÁR...

Mely elnyomja az árnyékot, úgy pusztítja el Taky a szörzsálat és pelyheket, ezeket a sötét foltokat, amelyek a legszebb bőrt is elcsufítják. Tudja azt minden nagyvilági nő, tudja továbbá azt is, hogy csak a Taky az a szer, amellyel a felesleges szörzsálatól megszabadíthatja karját, arcát és lábait.

A Taky, ez az új, jól szagositótt kenőcs, amelyet abban az állapotban kell használni, ahogy a tubusból kijön. 5 perc alatt eltávolítja bárhonnan a szörzsálat és pelyheket, a bőrt azonnal fehéren, hibátlanul és simán hagyja. A szörzsá gyökeréig megtámadva elgyengül és gyakran teljesen el is tűnik. A Taky nagy haladást jelent a beretvával szemben, mert az serti a bőrt továbbá a régi szörtenitőkkel szemben is, mert ezeknek szaga kellemetlen és es használati körülményes.

JEGYZET: A TAKY-kenőcs az ország minden gyógyszerárában, drogeriájában, illatszerekkereskedésében kapható. Ha beszerzése nehézségekbe ütköznék, külföldön 100 lej a TAKY* főlerakathoz, BUCURESTI Calea Victoriei 39. és azonnal megkapja a kívánt szörtenítő szert.

879/103

Grosz Béla, Stinnes titkára egy Magyarországot érdeklő bűnügyet is le akar leplezni

Berlin. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A hadikölcsön panama ügyében Bécsben letartóztatott Grosz Bélát, Stinnes titkárát rövidesen Berlinbe hozzák. Grosz Béla letartóztatása alkalmával célzást tett rá, hogy a Stinnes-ügy egy másik hasonló bűnüggyel van összefüggésben, mely Magyarországot érdeklik. Nyilván a franciaországi hadikölcsönkötvény hamisításokat értette.

— A lányok legújabb szórakozása. Párisban furcsa közszendháborítás és utcai botrányokozás kapott lábra a múlt héten. Repülőgépek repültek el ugyanis rendkívül alacsonyan a város fölött s a szélesebb utvonalak fölött mélyre leereszkedve ijesztgették a járó-kelőket, irtózatot zajt csapva motorzugasukkal a házak között. Egy rendőrnök sikerült leolvasni az egyik, mindössze harminc méternyi magasságban járó gép rendszámát; a felelősségre vont pilóta azt vallotta, hogy lányismerősei találták ki ezt az új mulatságot és az ő kívánságukra történt az egész. A katonai hatóságok most szigorúan ellenőrzik a pilótákat, nehogy engedjenek a lányok csábításainak az utcákban való repüléssel.

★ Gazdasági kiállítás Brassóban. A vasárnap, f. hó 16-án megtartandó gazdasági kiállításon, amely az e téren a technika előhaladásának és fejlődésének komoly bizonyítéka lesz, igen kiváló gépekkel vesz részt az előnyösen ismert Bauer József (Hosszu-utca 146) brassói cég is. E kiváló szakmai cég az általa képviselt világhírű és általános közkezdveltségnek és elterjedtségnek örvendő Valis traktort és Diesel Motor cséplőgarnitúrát mutatja be az érdeklődőknek. E kiváló gépek hatalmas teljesítménye komoly garancia arra, hogy a Bauer-cég kiállítása sikert fog aratni s hogy az érdeklődők nagy száma fogja állandóan körülvenni eme uttőrtő gazdasági gépeket.

★ Találtatott egy anyasertés hét malaccal. Tulajdonosát veheti Virágsor 14. Bedő Károlynénál.

★ Sole Izsó fogműterme husz év óta változatlanul Kolostor-utca 19 szám alatt van.

★ Orvosi híj. Dr. Căpeanu Livius egyetemi m. tanár, a brassói kórház igazgató-főorvosa és a Diakonisszák-Szanatórium vezető főorvosa, lakásával átköltözve a kórházzal szembe, épült Eforia-házba, (Bethel-tér), betegrendeléseit itt tartja meg naponta délután 3-4 óra között.

★ Astra (Apollo) Mozgó. Pénteken fut utoljára „A szent hazugság”. Szombattól kezdve a legújabb német filmgyártás egyik legszebb és legtökéletesebb alkotását a Napoleon-i időkből vett francia-porosz háborúban vezérszerepet játszott Schill huszártisztek történetét, mely film egy mindvégig idegfejesítő és könnyekig megható téma keretében tárja elénk a hősök tragédiáját, kik izzó hazaszeretetükben könnyen áldozzák fel életüket közösen a haza oltárán. A főszerepeket a filmművészek legkiválóbbjai alakítják, mint Albert Steinrück, Hollay Kamilla, Grete Reinwald és Imogene Robertson, ami szintén nagy mértékben járul hozzá ahhoz a világsikerhez, amit a film külföldön aratott.

★ Költségmentesen csak az eredeti Jenkins-szelepek működnek. Vezérképvislet: Kamaryt és Méder, Brassó-Temesvár.

LEGUJABB

A nemzeti-paraszt-párt nem megy vissza a parlamentbe!

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kormány hivatalos lapja, a Viitorul tegnapi számában hosszú cikket közölt arról, hogy a nemzeti-parasztpárt kebelében súlyos egyenlenségek támadtak, mert a párt jelentős része azt követeli, hogy a párt ismét vegye fel a parlamentjéi küzdelmet.

A Viitorulnak erre a cikkére ma a nemzeti-parasztpárt hivatalosa a Dreptatea válaszol és kifejti, hogy semmiféle egyenlenségről sincsen szó s a Viitorul idevonatkozó cikke

légből kapott koholmány. A párt egyetlen tagja sem vetette fel azt az eszmét, hogy a képviselők térjenek vissza a parlamentbe, ellenben valamennyien meg vannak győződve arról, hogy még az ősz folyamán tényleg visszamegy a párt a képviselőházba, — mint kormánycsoporthoz. Ugyanis a régenstanácsnak, amely láthatja most már, hogy a kölcsönügy csak misztifikáció, feltétlenül le kell vonnia a konzekvenciát s Brătianu Vintila kormányát megszüntenie kell.

Titulescu táviratilag közölte a kormánnyal, hogy többet nem megy Genfbe

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kormány hétfőn táviratilag felszólította az Olaszországban tartózkodó Titulescut, hogy vállalja a népszövetség előtt az optáns-per ügyének továbbvitelét és e hó 20-á utazzon le Genfbe.

A kormányhoz ma érkezett meg a távirati válasz: Titulescu félre nem magyarázható

tó formában, határozottan közli, hogy

többet nem hajlandó az optánskérdésben szerepet vállalni.

A volt külügyminiszter semmivel sem indokolja meg a merev magatartást.

Leleplezték Argetoianut

Szenzációs fordulat a petroleumpánamában

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap megemlékeztünk már arról, hogy Ivanceanu erdőmérnök egy okiratot tett közzé, mely kétségbevonhatatlanul igazolja, hogy a kormány már a saját leleplezése előtt tudott a több milliárdos petroleumpánamáról. Ma a Dreptatea folytatja okiratainak közlését és ezekből kétségbevonhatatlanul kiderül, hogy

a kormánytagok közül Argetoianu ideiglenes külügyminiszter a főbűnös

Argetoianu ugyanis még a múlt év novemberé-

ben tudomást szerzett a visszaélésekről és a panama kivizsgálására egy bírót delegált aki néhány hetes munka után a sokezer milliós csalást részletesen és bizonyítékokkal együtt a miniszter elé tárta. Argetoianu azonban ezután az összes iratokat ad acta tette, sőt engedte is, hogy a liberális parlament a panamát törvényekkel szentesítse.

Most már bizonyos, hogy a panama-ügy gígászi politikai botrányra dagad, sőt nincsen kizárva az sem, hogy a vádlottak padja országos nevű személyiségeket fog hamarosan szívesen látni.

Románia hajlandó kiegyezni az optáns-perben

Szinaja. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szinajai Grand Hotel szálloda halljában olyan történelmi jelentőségű nyilatkozat hangzott el, amely minden valószínűség szerint osztatlan feltűnést fog kelteni az egész Európában. A nyilatkozatot Argetoianu tényleges külügyminiszter tette az optánsperrel kapcsolatosan több külföldi diplomata jelenlétében.

— Magyarország Románia legutóbbi ezirányú jegyzékéből láthatja, — mondta Argetoianu, — hogy

Románia őszintén óhajtja a békés megegyezést.

El kell ismernünk, hogy Magyarország ellen a békekötés után több hibát követtünk el s

ezek közé tartozik az is, hogy kisajátítottuk a Magyarországra optált földbirtokosok ingatlanait.

Most csak Magyarországon mulik, hogy ezt a hibát helyrehozzuk, mert Romániának a legőszintébb óhaja, hogy létrejöjjön a megegyezés.

s ennek érdekében hajlandó pénzügyi áldozatokra is, amennyiben Magyarország nem támaszt kielégíthetetlen igényeket.

Elhalasztották a Gaetan hadbíróági tárgyalását

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tárgyalás megnyitása után Teodoranu védő elhalasztási kérelmet terjeszt elő, a hadbíróság a védő elhalasztási kérelmének nem ad helyet, mire Teodoranu és az elnök között rendkívül heves összelihezés keletkezik, melynek végén az ügyvéd felpattan helyéről és tüntetőleg elhagyja a termet. Erre a bíróság szükségvédőt rendel ki, aki arra való hivatkozással, hogy az iratokat a helyszínen nem tanulmányozhatja át, szintén a tárgyalás elhalasztását kéri. Ennek a kérésnek a hadbíróság helyt ad s így a főtárgyalást bizonytalan időre elhalasztották.

E'őkészületek a lengyel-román mérkőzésre

Mint többször megírtuk, szeptember 23-án vasárnap délután a bukaresti ONEF pályán fogják lejátszani a lengyel és a román hadsereg válogatott labdarugói mérkőzésüket.

A román válogatott katonacsapat valószínűleg a következő felállításban fog szerepelni: Ströck, — Steiner, Kolumbán, — Szabó, Steinbach, Török I., — Tänzer, Abrudán, Kemény, Török II., Péterfy. A válogatottak szombaton Bukarestben összegyűlnek és vasárnap délután tréningmérkőzést játszanak Bukarest válogatottja ellen.

A román válogatott katonacsapat bármilyen jónévű játékosokból van is összeállítva, mégis aggodalomra ad okot az a körülmény, hogy az együttes nincs összeszokva. Négy különböző csapat embereit szedték össze s ezeknek még nem volt alkalmuk együtt játszani.

Ezzel szemben a lengyel hadsereg legjobb labdarugói már hat hónappal ezelőtt egy külön tréning-táborba gyűjtötték össze, ahol egy hivatásos tréner keze alatt tanulnak.

— Nagy razzlát rendeztek Aradon. Tudósítónk telefonálta: Az aradi rendőrség a katonai hatóságokkal karöltve tegnap éjszaka nagy razzlát rendezett a városban. A külvárosi lebujok és éjjeli mulatóhelyeken végzett igazoltatások során több összeütközés történt az igazoltatottak és a hatóság emberei között. A razzia során több körözött egyént sikerült elesipni, ezenkívül sok katonát, akiknek nem voltak rendben igazolványaik, a térparancsnokságnak adták át.

★ Makacs köhögés és bármily tudóbántalmak ellen legjobb gyógyszer a kellemes ízű „PECTOSIN.” Egy üveg ára 110 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Ha nem volna kapható, kérje direkt dr. Al. Iteanu gyógyszerárától, București, Calea Victoriei 82.

— Újévi istentiszteletek az árvaház-utcai zsinagógában a következő időben kezdődnek: Az ünnep előestéjén szeptember 14-én esti ima 6 óra 30 perckor. Szeptember 15-én reggeli ima 7 órakor. Tóra kiemelése 9 órakor. Ima d. u. 4 órakor. Fsti ima 7 órakor. Szeptember 16-án az ünnep másnapján az istentiszteletek kezdete, mint az első napra. Mindkét napon d. e. 10 óra 30 perckor hitszónoklat. A templom előlíróság.

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelemügyi miniszter üldözőbe veszi a kukorica-uzsorásokat

Rendelet ment valamennyi kereskedelmi és iparkamarához

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kereskedelemügyi miniszter a nagyművű kukoricahányra való tekintettel rendeletet intézett az összes kereskedelmi és iparkamarákhoz, amelyben szigorúan utasítja őket, hogy

állandóan figyeljék a kukoricával spekuláló üzleteket.

Szigoru büntetést kapnak mindazon kereskedők, akik összegyűjtik a kukoricát, hogy spekulációval felemeljék az árakat, de büntetést kapnak azok a kereskedők is, akik más módon előidéznek a kukorica árak felemelését.

A kisüstösök kartellt alakítottak a gyümölcsstermelők ellen

Nagyvárad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nagyváradon és egész Biharmegyében nagy elkeseredést keltett a gyümölcsstermelők és szőlőbirtokosok körében egy legújabb, a napokban alakult kartell.

A kisüstön főzők és a gyümölcspárlat készítő fogtak össze az árak letörése érdekében. Az idén az első fagyok, majd a nagy szárazság, mint emlékeztet, óriási károkat okoztak a gyümölcstermésben. Rossz volt a költe, barack, alma, cseresznye termés és egyedül a szilva mutatkozott kiadósnak. A gyümölcstermelők utolsó reménye maradt a dusnak mondható szilvatermés, de most már ennek is

vége. A kisüstön főzők, akik ilyenkor a szilvatermést össze szokták vásárolni elhatározták, hogy másfelől nem adnak többet a szilvátért és a kartell érdekében egymásközött magas pónálakat kötöttek ki. Sajnos, ez az árletörés nem párhuzamos a vásárló közönség érdekével, mert a kisüstös szesztermékek olcsóbbodása nem következik belőle, tisztán az értéktársaság javára szolgál s hogy tervüket megvalósíthatták a megkötött kezű exportképtelen termelőkkel szemben, szintén a romániai beteg gazdasági viszonyok egyik tünete.

(Minden külön értesítés helyett)

Mélyen megszorodott szívvel tudatjuk úgy a magunk, valamint az egész nagyszámú rokonság nevében, hogy határtalan fájdalomkra a végtelenül szeretett és szerető jó férj, édesapa, nagyapa, após testvér és rokon

Meceneró Rudolf

életének 63-ik, boldog házasságának 35-ik évében rövid, de súlyos szenvedés után f. hó 13-án reggel megszűnt élni.

Drága halottunk temetése f. hó 14-én d. u. 5 órakor lesz a Vár-u. 63 számú gyászházból abonyvai rom.katolikus temetőben a családi sírboltba.

Leleplezték az engesztelő szentmise f. hó 17-én reggel fél 8 órakor lesz a rom. kath. Piébánia templomban az Egek Urának bemutatva

Emlékét szeretettel őrizzük.

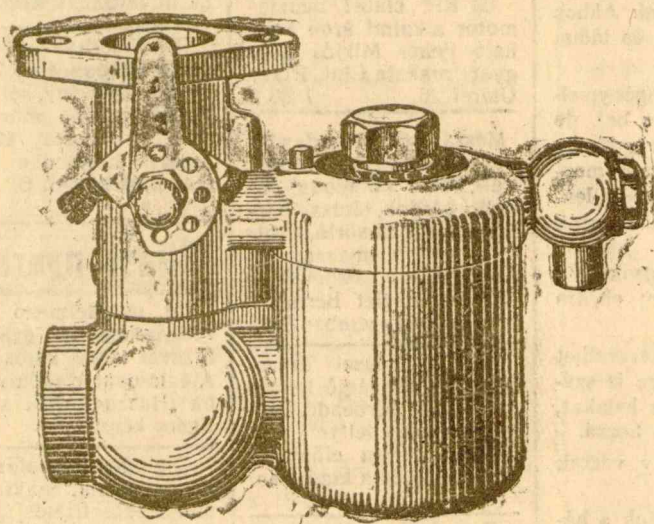
Brassó, 1928. szept. 16. 11.

A gyászoló család.

Tudja Ön,

miért keresik napról-napra jobban a

SOLEX karburátort?

Mert

1) **A legegyszerűbb.** Egy egyszerű csavar elmozdítása kezébe adja a főbb részeket.

2) **A leggazdaságosabb** különösen amerikai gépek számára.

3) Egyszer felszerelve **automatikusan** működik, nem kell soha igazítani.

4) Eladási ára **olcsó.**

Kapható:

Braşov, JON MIRET & Co.
Piaţa Libertăţii.

Cluj, JON JILESCU
Str. Regina Maria 16.

Tg.-Mureş, AGROFERIA
Str. Calaraşi 7.

Sibiu, CAROL WEINDEL
Str. Şaguna 19.

Sf.-Gheorghe, HUTTERA ARPAD
Str. Gen. Averescu 6.

Timişoara, E. PROCHASKA FII
Str. Bonaz 21

Oradea-Mare, ANDRISKA & ROSENBAUM
Str. Regele Ferdinand 11.

Minden vidéki autóberendezésben kapható.

Vezérképviselő:

S. E. R. I. A. S. A.
(volt Ing. Ch. Monnot)

Bucureşti, Strada General Florescu 11. — Telefon 36/86.

8119

BÉBI

VAGY

AZ ELSŐ SZERELEM

REGÉNY. Írta: MÁRAI SÁNDOR.

(Copyright by Pantheon)

(32)

Október 13. Timár azt mondta, hogy szeretni kell valakit. Ma sorra vettem az ismerőseimet, de nem találtam senkit, akit szeretni tudnék. Az igazgatót igazán nem szerettem. Nem rossz ember, de képtelen lennék szeretni. A fizikatanárt sem. A főjegyzőt sem, akivel tarokkozni szoktam. Különben nem rossz emberek, de nem tehetek róla, hogy nem érzem képesnek magam arra, hogy szeressem őket. Valami visszatartott tőlem. Hölgyismerőseim, akiket szeretnék, nincsenek; ez különben is kizárt dolog részemről. A szeretet, amit egy nő iránt érezhet az ember, bonyodalmakat von maga után. Azt hiszem, egy nőt nem lehet csak úgy egyszerűen szeretni. Ahhoz több kell. S a szerelem ideje, az már nem az én időm. Az már elmúlt fölöttem.

Kit szeressek? A gazdasszonyomat? Szegény, elmúlt hatvanéves ami ugyan még nem lenne baj, de nem szerettem. Öreg és zsembe. Együgyű természet. Kellemetlen szokásai vannak. Gyakran megáll előttem és az orrát piszkálja, mintha nem is lenne a szobában. Ezt én is megcsinálom néha, de csak ha egyedül vagyok. Másnál undorít. Azt hiszem, gazdasszonyomnak ez a csunya szokása egyik oka annak, hogy gyakran étkezem vendéglőben; ebédre majdnem mindig.

Rendkívül nehéz találni valakit, akit szerethet az ember. Az egész emberiséget? Timár maga is számomra lehetetlen. Éppen úgy szeretném a halakat, vagy a csillagokat. Fogalom, semmi közöm hozzá.

Tegnap komolyan gondoltam arra, hogy veszek egy kutyát.

Október 15. Állatseregletet nem csinálhatok a házamból. A gazdasszonyom a kanári mellé beszerzett egy stíglit; egyelőre nem szólok neki semmit. Meg várom, milyen hangja lesz a stíglitnek? A kanarit már megszoktam. Ha most még egy kutyát vennék, kész a menaszéria. Feladtam azt a tervet, hogy kutyát vásároljak.

Október 20. szomorú vagyok.

Október 28. Érezhetően rövidülnek az esték. A sétáimat azért nem fogom rövidebbre. Sötétben sétálok. Még meleg van, de a fák már majdnem teljesen kopaszok. Elrontottam a gyomromat.

Október 29. Hozzákezdtem Horatius ódáihoz. Gyatra eredmény. Rossz anyag. Madárral, le kell szögezmem, meg vagyok elégedve. Érzem a nyelvet, öntudatosan bánik a latinnal. Nagyon szépen fordított ma délelőtt.

Lassan hozzá kell kezdenem a feleltetéshez, Bármennyire kényelmetlen nekem, kénytelen leszek lassan foglalkozni a leányövédekkel is. Eddig meg lehettem elhanyagoltam őket. Különben is keveset feleltettem. Ami zavar velük szemben, hogy nem gyermekek, hanem nagyjából kisasszonyok. Semmi gyakorlatom sincs a bánásmódban, ahogy a leányövédeket kezelni kell. Ugy is kell majd szólnom nekik: „Kisasszony”. Helytelen dolog. Helytelen módszer. Nekem elég feszélyező, nincs gyakorlatom benne.

Október 30. Ha vallásos lennék, szeretném az Istent. Sokan vannak, akik abban merülnek ki, hogy az Isten szeretik, az ő parancsai szerint élnek. Ez az egész életük tartalma. Ez nagyon kényelmes és bizonyára teljesen kielégít. Nem vagyok biztos afelől, hogy Isten parancsai szerint élek-e? Vallásbuzgalmi szempontból bizonyára nem. De másrészt iparkodom a lelkiismeretem parancsai szerint élni. Nem ártok senkinek. Dolgozom, ahová a sors állított, végzem a dolgom. Nem kívánok rosszat senkinek. S mégis le kell írnom, nem érzem magam közel Istenhez. Aki vallásos, azt bizonyára teljesen eltölti az érzés. Engem nem tölt el.

Ma arra gondoltam, hogy milyen nyomorult az ember. Egyformán keresi egy kutyában és az Istenben a lehetőséget, hogy szeressen valakit. Ugy lát-szik, Timárnak igaza volt. Nem lehet szeretet nélkül élni.

November 3. Dér. Lassan fűtetni kell. Az idén korábban jön a tél. Eszrevettem valamit, de nem akarok még írni felőle.

November 4. Lehet, hogy csalódom, de minden-esetre felirom. Nyáron Virágfüreden néhány napig az volt az érzésem, mintha várnék valamire, mintha valami hírt várnék. Ez a várakozás napokon át nem hagyott el. Igaz, hogy akkor beteg voltam. Itt a nap-lóban is nyomát találok. Most azt hiszem, hogy né-hány napja megint ez történik velem. Talán nem olyan erős, mint az a másik érzés, ami nyáron volt. Szórakozottabb. Nem akarom tudomásul venni. De: minden ajtónyílásnál felnézek.

(Folytatása következik.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei. Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. - Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdőkördőkre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díját ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

60 HP. stabil benzín-motor alkalmi áron kapható Fehér Miklós gépgyár lerakata Cluj, Piata Unirei 26. 7885-3

Mészárszék berendezéshez való tárgyak eladók. Pult, főke, kompona, szilok, bárdok, fűrés, harminckettős huszár, kolbásztöltő, huszárs, fűszerőrő stb. Érdeklődni Antal cipőüzlet Bertalan, hősírokkal szemben 8092

Egy berendezett fűszerüzlet és vendéglő lakással együtt bérbeadó. Ital-mérési engedéllyel rendelkező egyén előnyben részesül. Cím a kiadóban. E 3112

Betegség miatt jó formájú teljes felszerelésű sörrel eladó, esetleg 200.000 Lei tőkével bíró társ keresetk. Tudakozódni lehet „Sörrel” jelige alatt a kiadóban. 8126

Hollandi jácint, fehér, piros, kék, rózsaszínben első osztályu hagyma téli hajtásra darabja husz lei Mária kertészetben Fágara. E 312.

Butor, sezlon, matrac, gramofon és minden lakásberendezési cikk „Hymen” vállalatnál Sepsiszentgyörgyön. 7526/8

Olcsón eladók: egy majdnem teljesen új szalonbutor, antik falióra, íróasztal, könyvtárvány, konzol tükör, képek rá-mával, összehajtható matrác és politurozott ágyak mosdó, fali tükör, szalmazsák, gázrechaud, demijon, vasaló, vasaló-deszka, gyümölcstartó, zsírosbőrdő, szétszedhető hombár és egyéb tárgyak. Megtekintetők naponta d. u. 3-5 óráig Szent János u. 7. emelet 8129

Kiadó 2 üzlethelyiség ugyanott eladók polcok és pultok Hirsch-ucca 22 sz. Fleischmann Hermann. E 3081

Eladó nagyon olcsó új varrógép és különféle butorok. Hosszu-u. 8 sz. az udvarban 1 ajtó. 8125

Jó állapotban levő tölgy furnir hálószoba: 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, két szekrény, 1 mosdó márványlappal, 1 asztal 12 000 leiert helyszüke miatt eladó. Mester-u. 6 szám 8136

Állást nyerhet

Jól jövedelmező iparvállalathoz 150 ezer lej tőkével társat keresek. - Ajánlatokat kiadói hivatalba „Haszon” 8101 sz. jelígre kérek.

Családos vinclért keres uradalmat. Szakiskola, működési és fizetési igény-nel ajánlatok „Adminis-trația Moșia Stănceni Jud. Botoșan” küldendők. 8104

Románul beszélő gyakorlott csemegés segédet felvesz Kurtág Oradea E 3104

Keresek azonnali belépésre elsőrangú zongora mestert és egy tisztességes szakácsnét aki ön-állóan jól tud főzni. Cím M. Ilona Medias, Alsó Pásztor-u. 13. 3127

Erdély

nagyobb városában régi bevezetett vízvezeték és csatornázási üz-lethez kevés tőkével

szakember társat keresek

Ajánlatokat: Komoly szakember” jelígre RUDOLF MOSSEHOZ Arad, kérek 8133

Egy perfekt onduláló azonnal beléphet Augustin Kút-u. 17 sz Brassó 8124

Keresek női fűszerkereskedő segédet. Ajánlatokat eddigi működési helyek megjelölésével Gráb Mór Toplița címre küldendők. 8137

Ügynököket keresünk

Kolozsvár, Nagyvárad, Arad, Temesvár, Brassó Nagyszeben, Marosvásárhely és általában minden 20.000 lakosnál nagyobb lélekszámú erdélyi városban

3000 Lei fixumot és jutalékot fizetünk

Látogatandók gyárak, iparvállalatok, orvosok, mérnökök, kereskedők és iparosok. A cikk elhelyezésénél nem annyira rábeszélő képesség, mint feltétlenül általános intelligencia és műveltség szükséges. - Német nyelvtudók előnyben. - Ajánlatokat „Germánia” 8.99 jelígre a kiadói hivatal továbbítja.

Keresek azonnali belépésre

elsőrendű fényképességet, aki a fényképészet minden ágában jártas. Cím a marosvásárhelyi hírközlőben. 8137

Lakás

Kiadó egy szoba konyha és két szoba konyha. - Gácsmaior 50. 8093

Különbejárattal, tiszta butorozott szoba kiadó, ugyanott szép telek eladó Cím a kiadóban. 8111

Szentpéteri uton kiadó egy 5 szobából, előszoba, fürdőszoba, kamra és két pincéből álló ház. Két utcái sarokszoba üzlethelyiséggel átalakítható. Erdéklődni Irimias testvérek csemegé üzletében Gyümölcstor. 8109

Kiadó két szoba konyha előszoba, mellékhelyiségekkel. Raktárház-u. 19 E 3090

Kellemes lakó egy szoba konyhás lakást keres. Cím Solenál Weiss Mihály-utca 2 szám E

Kiadó egy szép nagy szoba, zongorahasználat-tal egy magányos hölgy részére. Erdéklődni Hosz-szu-u. 122 sz. alatt 8135

Két hosszufalusi iskola leány ellátásra felvé-tetik. C: a kiadóban. 8140

Vegyes

Heggesztünk elektromosan motor fejeket, tengelyeket, mindenféle gépszeket teljes garanciával mellett Friedrich Testve-rek hegesztő telepe, Timișoara.

Dr. Katona, Budapest Ráday-utca 41. előkészít jogra, államszámvitelre, érettségire, összevont magánvizsgálatra, polgárra.

Utazók Szatmáron állomással szemben Hotel „Park” tiszta szobák orth-kóser izletes konyha 8120

Kovácsnán autovezetési tanfolyamot tartok. Jelentkezői lehet nálam személyesen e hó 16-án délelőtt 9-12-ig Kovácsnán Ferenczy Károly lakatos mesternél Balázs. 8130

Házasság

Keresetű 30 éves előkelő társadalmi állású és vagyonos fiatalember nem feltétlen vagyonos hölgyek ismeret-ségét keresi komoly

házasság céljából. Leveleket „Bankigazgató” jelígre a kiadóba kérek. 30043

ROMAN-MAGYAR

GYORS és GÉPIRÓ KISASSZONY

gyakorlott erő, azonnali belépésre KERESTETIK Ajánlatok Vitrometan üveggyári művek r-t. Mediaș címre küldendők

Jó kereseti lehetőség

Csomagoló osztályunk 14 éven felüli, tiszta lányokat 8105

„HESS” R. T. CSMAJOR 3.

Papírszakmában teljesen jártas

főtisztviselőt keresünk

három hazai nyelven levelező, nagyban eladásban gyakorlata legyen. - Ajánlatokat fizetési igényekkel és referenciákkal ellátva RUDOLF MOSSE R. T. CLUJ 8138 alatt küldendők

W. D. »HANOMAG« TRAKTOR

28/32 lóerős beépített regulator és szíjtárcsával petroleum üzemre háromvasu ekével. Német gyártmány, feltétlenül megbízható olcsó üzem. Azonnal szállítható minden szereléssel raktárról. Igen előnyös árban és igen kedvező fizetési feltételek mellett

»INDUSTRIE« KERESKEDELM I- ÉS IPARI R. T.

TIMIȘOARA IV., Strada I. C. Brătianu No. 3. (Uri-utca)

Táviratok: Industria. Telefon 9-14. Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Brassói képviselő: „Gépvásár